

N. S. HAMASSETTER ROBERT
BUDAPEST

Taxa postala
pájtite in num.
No. 224715/929.

Szerkesztőség
és kiadóhivatal:
Cluj, Str.
Baron L. Pop
14. Telefon: 18-60. Előfizetési árak:
Havonta 110, negyedévre 330, fél-
évre 600, egészévre 1200 lej. Kü-
lföldre: Havonta 2, negyedévre 6,
félévre 12, egészévre 20 dollár. Hír-
désdíjak díjazás szerint. Az „UJ
KELET” a transilvaniai és bana-
tidség egyetlen politikai napilap-
ja. Cikkeink utányomását csak a
törvény megjelölésével engedjük meg.

UJ KELET

ESZDŐ POLITIKAI NAPILAP

Bérmertelen
leveleket nem
fogadjuk el.

— Kéziratok
megőrzését és visszaküldését nem
vállaljuk. Főszerkesztő: dr. Marton
Ernő. Felelős szerkesztő: Jámber
Ferenc. Bucuresti szerkesztő: Hát-
szegi Ernő, Strada Cobalcescu 12.

Vasárnap, 1937. november 7.

5698. EV. XX. ÉVF.
Kiszlev 3. 253. SZAM.

Még mindig teljes bizonytalanság veszi körül a kormányutódlás kérdését

Hazaérkezett csehszlovákiai vadászatáról az uralkodó

Bucuresti, november 6. (Az Uj Kelet tud.) Károly király és Mihály vajda pénteken éjjel 11 óra 56 perckor érkeztek közép-európai időszámítás szerint a magyar fővárosba a két királyi szalonkocsiban, amelyek csehszlovákiai útjára vitték az uralkodót és a trónörökösét. A keleti pályaudvar peronján a magyar kormány képviselőiben Csáky gróf, külügyi osztályfőnök, valamint a budapesti román

követség személyzete üdvözölte a magas vendégeket. Az uralkodó néhány percig elbeszélgetett Csáky gróffal, aki rózsákkal díszített, gyümölcsöt, süteményeket, tokai bort és barack pálinkát tartalmazó kosarat nyújtott át a királynak. Károly király két szalonkocsiját a párizs-bucuresti nemzetközi gyorsvonathoz csatolták, mely éjfél felégy óraker indult el Románia felé.

1. Mihalache-kormány.
2. Mihalache-Vaida-kormány.
3. Uj Tatarescu-kormány.
4. Tatarescu-Gheorghe Bratianu-kormány.

A két liberális frakció egybeolvadását illetően megállapítja, hogy az egyesülést mindkét részről erőteljesen kívánják.

Változatlanul homály fedi a kormány utódlás kérdését

Egyébként az utódlás kérdésében teljes a bizonytalanság. Az az ország életében nagy szerepet játszó politikus, akivel alkalmunk volt erről a kérdéstről beszélgetést folytatni, elmondotta, hogy az eddigi királyi kihallgatások kizárólagosan informatív jelleggel bírtak. Az uralkodó tartózkodott attól, hogy egyetlen gesztussal, vagy szóval is kinyilvánítsa szándékait. Annyi bizonyos, hogy egyes miniszterek erőteljesen dolgoznak és dolgoztak a Tatarescu-kormány hatalmon tartásán. Néhány miniszter hetekkel ezelőtt megkísérelte indirekt módon megtudni a valóságot és ezért különböző törvénytervezeteket terjesztettek elő, kérvén részletes kidolgozásához az uralkodó hozzájárulását. A király azonban nem reagált ezekre a kérésekre, anélkül azonban, hogy ténylegesen sejtetni engedte volna jövőbeni terveit.

A kormányutódlás kérdését tehát változatlanul homály fedi.

Károly király vonata a kolozsvári állomáson

Az uralkodót és fiát Bucurestibe vivő ardélyi Rapid vonat áthaladt a kolozsvári állomáson. A polgári és katonai hatóságok képviselői nagyszámban vonultak ki az uralkodó üdvözlésére. Megjelent Dunca vármegyei prefektus, Dragamu polgármester és a kolozsvári második hadtest új parancsnoka. Az üdvözlés azonban elmaradt, mert a két királyi szalonkocsi ablakai lefüggönyözve maradtak. A Rapid este 7 óra 40 perckor érkezett meg a fővárosba. Mogosiaiai állomáson Tatarescu miniszterelnökkel az élen a kormány, valamint a polgári és katonai hatóságok fejei üdvözölték az uralkodót, aki Mihály vajdával együtt a Calea Victoriein lévő palotába hajtatott.

Tatarescu Targu-Jiuba utazott

Este Tatarescu miniszterelnök szűkebb házájába, a gorbmegei Targu-Jiuba utazott, ahol ma, vasárnap részt vesz egy templomszentelésen. A kormányt Inculet helyettes miniszterelnök és Iamandi kultuszminiszter fogják képviselni az ünnepségen, amelynek miséjét maga Miron Cristea patriarcha celebrálja. Tatarescu egyébként meghívta poianai birtokára a Bacescu vármegyei prefektust, valamint a párt gorbmegei képviselőit és szenátusait, akikkel referáltatott magának a megye és a megyeszékhely közigazgatási problémáiról. A miniszterelnök a szeben-gorbmegei utépitkezés menetéről is tájékoztatta magát. Az értekezlet végén Tatarescu ezeket mondotta:

— A vasárnapi temploszenteléssel és a targu-jiui városrendészeti munkálatok felavatásával az önkö tevékenysége a megye élen befejezést nyer. Hétfőtől kezdve kétszen kell állaniok a választások előkészületeinek kidolgozására. Lépjenek érintkezésbe a falvak világával és ismertessék a liberális párt kormányzásának hatékony eredményeit a tömegek előtt.

Mihalache bucuresti tárgyalása

Ion Mihalache, a nemzeti parasztpárt elnöke, hétfőn is Bucurestiben tartózkodik, hogy résztvegyen a Vitéz Mihály-rend lovagjainak ünnepi ebédjén, amelynek elnöke az uralkodó lesz. Mihály király át-
lépte az ország határát, a királyi előjogok gyakorlása, amelyet távollétében a minisztertanács végzett, ismét reá száll. A király és fia két napot töltenek a fővárosban és 8-án este Erdélybe utaznak, hogy résztvegyenek néhány napos vadászatban.

Kedden a király kihallgatáson fogadja Tatarescu miniszterelnököt, aki referálni fog az uralkodó távollétében történt politikai eseményekről.

Istrate Micescu, az ilfovi kamara dékánja, áfoolja a hírt, mintha belépett volna a cizista pártba. Micescu hangsúlyozta,

hogy egységes nacionalista front összehozásán fáradozik.

Négy eshetőség

Az Epoca értesülése szerint kormánykörökben egy hírlik, hogy november 13-án délelőtt 10 óraker a kormány tagjai utolsó minisztertanácsukat tartják, melyen nagy fontosságú okmányt fognak aláírni. Még aznap délelőtt 11 óraker a miniszterelnök audiencián jelenik meg a királynál és benyújtja a kormány lemondását. Öfelsege ugyanezen a napon megkezdi a pártvezérek megkonzultálását és november 14-én az illető politikusknak megbízást ad az új kormány megalakítására. Ami a delpolitikai helyzetet illeti, az elmúlt 24 óra nem hozta közelebb a megoldáshoz az utódlás kérdését. Az Adevurul szrint megbízható körök a következő négy eshetőséggel számolnak:

Nem lehetett megegyezésre jutni a kilenchatalmi értekezleten a Japánhoz intézendő jegyzék szövegében

Norman Davis ragaszkodik annak megállapításához, hogy a japán-kínai viszályt nem lehet erőszakkal megoldani

Brüsszel, november 6. A kilenchatalmi értekezleten az olasz kiküldöttek módosító javaslatot terjesztettek elő Spaak indítványaira. A módosító javaslat nem olyan természetű, hogy nehézségeket okozna. A tokiói kormány ellen a Nanking által felhozott vádakat megrovíditják és meghívást csatolnak a jegyzékhez, hogy Japán vegyen részt a tanácskozásokon. Amennyiben a javaslatot elfogadják, a konferencia elnapolja munkálatait a japán válasz beérkezéséig, amit rövid belülrre várnak.

Mint Párizsból jelentik, a Petit Parisien foglalkozva a brüsszeli munkálatoikkal, többek között ezeket írja: „A brüsszeli értekezlet procedurális kérdésekre vesztegeti idejét és így a figyelmet eltereli mesterkedések áldozatául esik. Azon Berlinből kiindult híreket, amelyek szerint Németország kész lenne elvállalni a közvetítői szerepet Japán és Kína között, ilyen mesterkedésnek lehet tekinteni. Ugy látszik, hogy a hír hivatalos volt konkurrenciát csinálni a brüsszeli értekezletnek és Japánt távol tartani az ot-

tan kidolgozott javaslatoktól. Az Excelsior így ír: „Mindenütt, ahol a francia és angol lobogó leng, egészen titokzatos módon zavarások törtek ki. Vajjon Németország rövidesen nem fogja magára vállalni a közvetítői szerepet egyidejűleg a Földközi tengeren és a Távól-Keleten, hogy ezáltal indokoltá tegye, vagy alátámassza gyarmati követeléseit?”

Ujabb brüsszeli jelentés szerint, mivel Norman Davis amerikai kiküldött azt javasolta, módosítsanak még valamit a Japánhoz intézendő jegyzékben, ma délelőtt nem lehetett megegyezésre jutni a kilenchatalmi értekezleten. Davis azt kérte, hogy a jegyzékben állapítsák meg, miszerint a japán-kínai viszályt nem lehet erőszakkal való folyamodás által rendezni. Ez a függelék azzal a kockázattal jár, hogy a japán kormány Kinában kifejtett tevékenységének újabb megbélyegzését fogja látni benne és a bizottság többi tagja szerint ellentétben áll a konferencia azon hivatásával, hogy Japánt rábírák a tárgyalásokra.

Hétfőtől a ROYAL slágermozgó bemutatja

Maurice Chevallier

a nők kedvencének legújabb és legjobban sikerült vigjátékát:

A mosoly varázsa

Figyelem! Csak 3 napig, gondoskodjon idejében jegyről.

Ma miniszteri rendelet alapján nincs előadás.

VILÁG TUKRÁ

Amerika új forduló előtt

Roosevelt új külpolitikája, amelynek egész gondolatvilága sokban emlékeztet a wilsonizmusra, alig érthető meg az amerikai belpolitika mélyreható forrongása nélkül. A hatalmas gazdasági válság megrázkódtatása a szociálpolitikát és az állami élet gazdasági irányítását tette az amerikai politika központi problémájává. Ez új irány, a Roosevelt New Deal meghódítja a tömegeket. A tömegek nyomásának enged a régi pártok egyike, a demokata párt. Csak hogy a tömegek radikalizálódásával nem áll egyenes arányban ennek a pártnak, az elnök pártjának átalakulása. A demokraták, akiknél még mindig erősen érvényesül a kapitalista befolyás, a lehetőség szerint szabotálják vezérik törekvéseit. Nem egy kérdésben került ellentétbe Roosevelt a saját pártjával.

Roosevelt harca elsősorban a New Deal leg-hatalmasabb ellensége, a legfőbb itélőszék ellen irányult. Az alkotmánymódosítás Amerikában hosszú, fáradságos ut. Roosevelt könnyebb módszert választ. A kongresszustól felelősséget kér, hogy a 70. életévüket betöltött bírák mellé úlnököket nevezhessen ki. Ez a terv megtörik saját pártja egyrészt ellenállásán. Roosevelt szencsére a legfőbb itélőszék egyik öreg bíróját, Van Devanter visszavált, és az elnöknek némi huzodás után sikerült egyik hívét, Blackot a szenátussal elfogadtatni. Ezzel Roosevelt többséget kap a legfőbb itélőszékben.

De nehézségek nemcsak itt merültek föl. Az elnök adóreformját, amely az adótervények kijátszását akarta lehetetlenné tenni, a parlament enyhítte. A közigazgatás és a szociálpolitika mélyreható reformját elodázzák. Rooseveltnek az e kérdésekbe vágó javaslatai a következő ülésszak elé kerülnek.

A nagyfontosságú reformok közül egyedül a lakásépítés ügye az, amelyet az elnöknek nagyban és egészen sikerült tétő alá juttatni. Ez a javaslat a slumok, a nyomortanyák lerombolásának előmozdítására vonatkozik. Az ilyen nyomortanyák Amerikában gyakoriak, mert régi, rossz házakat a háziurak elvből nem javítanak. Várnak, míg a város vagy a szövetségi állam lerombolás céljából kizajátítja azokat. A közeljövöben Roosevelt tövénye alapján nagyarányú rombolómunka indul majd meg.

Saját párthívei egyrésztének gáncsai Roosevelt olyan többség keresésére utalják, amely nemcsak demokratákból áll. A demokraták reakciós jobbszárnya szembehelyezkedik vele. Viszont a köztársasági balszárnya az elnök reformjai mellett foglal állást. A régi pártrendszer boadái recsegnek.

Az amerikai politikai élet komoly válsága igen kedvező esély az új párt, az amerikai munkáspárt számára. Ez a párt Newyork tartományban már az elnökválasztásnál külön zászló alatt lépett sorompóba. Most újabb megmozdul. Néhány nagy amerikai városban, így Newyorkban, Det-oitban közszégi választások vannak napi-enden.

A legnagyobb érdeklődést a newyorki választások váltották ki. Ezeknek központjában két férfi állt. Az egyik az olasz eredetű Fiorello La Guardia, a polgármesterjelölt, aki valamikor Fiumében az amerikai konzulátus tisztviselője volt, az antifasiszmus egyik vezető alakja. A másik Tom Dewey, az ügyészjelölt, aki a gengersztereknek, az amerikai üzleti élettel oly szorosban egybeforott kriminalitásnak mesterkedéseit ellen vette föl az érelyes harcot. Mindketten együtt küzdöttek a newyorki Tammany Hall ellen, amely a demokata párt jobbszárnyával függ össze s egyike azoknak a hatalmas klikkeknek, amelyek szemében a politika üzlet és az üzlet politika.

La Guardia a köztársasági párt balszárnyához tartozik. Newyork legnépesebb embere. Ot és alvezéreit, Deweyt nemcsak a köztársasági balszárny támogatja, hanem az összes haladó polgári szervezetek, azonkívül az amerikai munkáspárt, amely saját pártjához tartozó városi tanácsosi jelbítkekkel is indul a harcban. A szocialista pártok is La Guardia mögé sorakoztak. Ez a jelölti választás a haladó erők összefogását jelentette Tammany

A hadbírószág néri az igazság útja alól

enek epológusa a hadbíró-
g előtt

(Az Uj Kelet tud.) Ez kolozsvári Ujságíróklubban ársaságban dr. Öváry Ele-
vács András magántiszt-
ási cigányprimás kísérete
át énekeltek. A helyiség-
többek között Nitescu, a
atal főnöke, aki másna-
e a katonai ügyészséghez
e ellen, mert szerinte a
sértó volt a kuruc da-
atonai ügyészség igazgatás
dr. Öváry Elemér és Kö-
A pert tegnap tárgyalta
ék. A tárgyalásra tanu-
onultak azok közül, akik
szintén jelen voltak az
tanuvallomások meg-
szaltársaság, amelyhez
és Patachi tanár tarto-
nygy a vádlottak irre-
nekeltek, viszont Tilea
te, hogy háttal ült az
lékszik pontosan a sza-
kérdésére határozottan
latozás nem volt provo-
enlevő román vendégek
hivatalnok azt vallotta,
a vádlottakat, még a
ák ismertez Öváry Ele-
ráti köréhez nem egy
z elénekelte dalokat egy-
zgatásnak a román ál-
tő Nitescu azt valija,
tel énekeltek, ami sért-
at. Az ügyész kérte a
ng a védelem hangsú-
móták a Rakóczi felke-
rnyra, amelyekben az
atti keserveket pana-
miksa védőbeszédében
és széleslátókörü iro-
nyerte meg a bírósá-
János, Vertan és dr
szédeinek elhangzása
kozásra vonult vissza.
skozás után az elnök
mely szerint a tanács
a vádlottakat a vád
vei alól.

sta le- Budapestben

5. A magyar fővá-
rendőrség 26 kom-
örizetbe.

égi küldöttség el

Hitler ma kihallga-
országi lengyel ki-
Politikai kö-
y a lengyel kisebb-
dése újabb egyez-
bezni Németország

Lapkiadó R. T.
Baron L. Pop 10.
18-30.

Rheuma ellen

Togal

Togal-tabletták biztosan gyógyítanak: Rheumát, Idégtájdalmakat, Kórszénnyét, Spanyolnáthát, Ülőidegzőszábat, Fejfájást és Hihéses betegségeket

Ha több mint 7000 orvos, klinika és körház önként beállított közlegyűzőleg hitelesített írása a Togal kitűnő hatásait igazolja, Ön is teljes bizalommal használhatja. A Togal az Ön házi gyógyszereszköze közli se hiányozzék. Gyógyszerüzletben és drogeriákban. Lei 52.—, 130.— (4 Lei 12.—).

Hallal szemben. Végző fokon a munkáspárt támogatása, etje döntötte el a választás sorsát. Azért volt a newyorki választásoknak oly nagy jelentőségük az amerikai munkáspárt jövője szempontjából.

Az amerikai Labour Party mögött elsőb- ban az új szakszervezeti lányoknak, a CIO-nak emberei állnak.

A CIO föllendülése ko-lunk szociális törté- netének egyik legfontosabb állomása. A CIO voltaképp nemcsak a tanulatlan munkásnak, hanem a nagyipar munkásainak sze-vezését jelenti a modern kapitalizmus leghatalmasabb államában, ahol nemzeti és faji ellentétek a tanult és tanulatlan munka közé mély árkot vájtak. Roosevelttel szakszervezetbe-let és a kol- lektív szerződéseket elősítő politikája nélkül a CIO előretörése nem képzelhető el.

A CIO-hoz tartozó szaksze-vezetek tagjai- nak száma kö-tülbélül három millióra rug. Egy év alatt a CIO taglétszáma a háromszo- zosára emelkedett, de az amerikai szervezke- dés hatalmas hulláma nemcsak a CIO-nak, hanem a tanult munkások, a kis- és közép- ipar: négitípusú szakszervezeteinek is hasznára vált. A régi szövetség, az AF of L tagjainak száma ma több mint három és félmillió, egy év alatt egymilliónyit a növekedés.

Báha az ellenét a két csoport között rendkívül éles, a teljes szakadás még nem kö- vetkezett be. Békítő tárgyalások folynak, amelyek, ha sikerre vezetnek, akkor a kapita- lista világ legnagyobb szakszervezeti moz- galma lesz az amerikai, amely föllömulja majd az ötmillió francia CBT-t. Ez az egye- sülés előbb-utóbb bekövetkezik. Bekövetkezte hatalmas lökést ad majd az amerikai munkás- pártnak.

Roosevelt ma erősen támaszkodik az ame- rikai munkásmozgalomra, amely a közvéle- mény egyik legszámottevőbb eleme. A közvé- leményt most nem a legfelső ítélőszék ellen kell fölvonultatnia — Black kinevezése után a legfőbb bíróság elég kezes bárány — ha- nem a saját pártja maradi része ellen.

Roosevelt új, nagy ha-ca nemcsak belpoliti- kai kérdések körül fo-og. Az új szociálpoliti- ka, a roosevelti tervgazdaság, a közmunkák nagyarányú igénybevétele a reakció ellenállá- sába ütközik. Roosevelt ézi, hogy az ameri- kai reakciót láthatatlan kapcsolatok kötik össze az európai faszizmussal. Azzal a fasziz- mussal, amely világszerte nemcsak a szociális haladásnak, hanem a békének is ellensége. Ezzel magyarázható Roosevelt antifaszista kiállása.

Rokona és az elnöki székben egyik elődje, Theodor Roosevelt az amerikai impe-rializmus- nak, Közép-Ame-ika gyarmatosításának, a Panama-csatorna világpolitikai alátámasztá- sának egyik vezére volt. Az utó, Franklin Delano Roosevelt antiimperialista. Ez az ame- rikai antiimperializmus eleinte teljes elfo- dulást jelent Európától, az eu-ópai imperializ- musok zavaraitól. Amerikát szigetét, a béke szigetét akarja tenni. A semlegességi tör- vény még ennek az elszigetelő irányzatnak egyik alkotása.

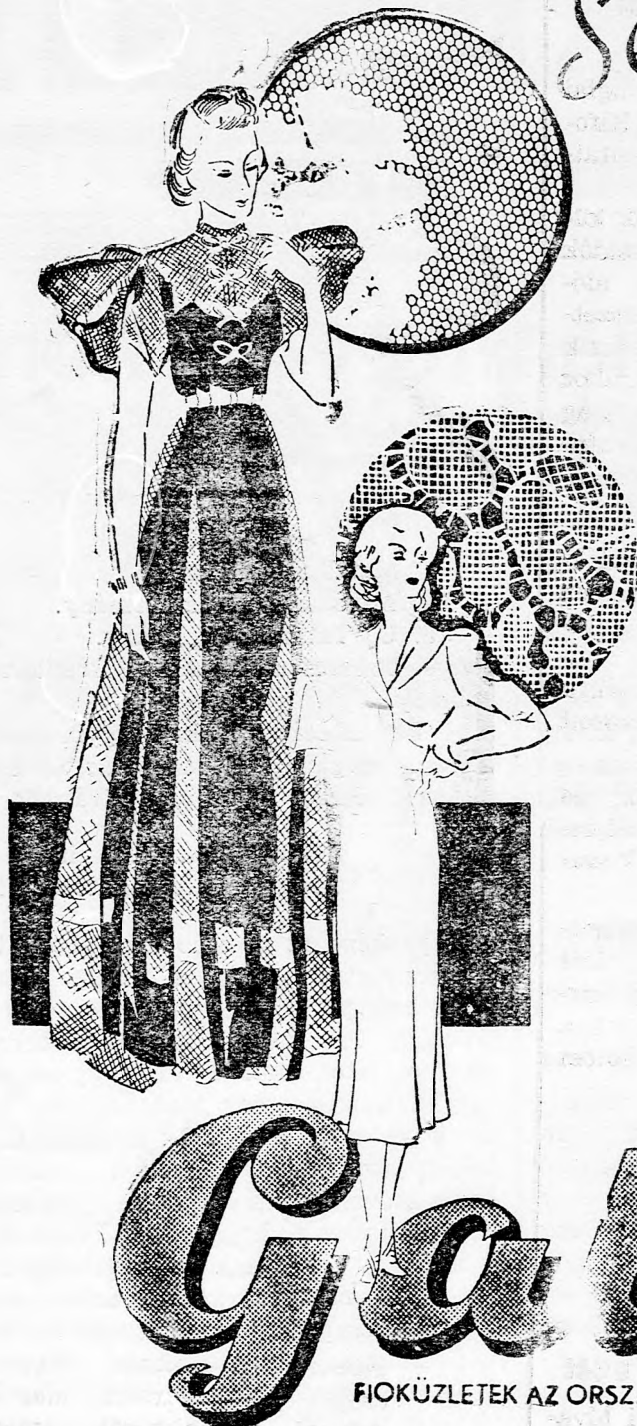
A faszizmusok elő-terése, a spanyol és a kínai események új fo- dulatot teremtenek Amerikában. A negativ, az elszigetelő anti- imperializmusból pozitív, az európa demokrá- ciához közeledést ke-eső antiimperializmus lesz. Egy-kettő e nem megy majd ez az átala- kulás, Rooseveltnak meg kell dolgoznia az amerikai közvéleményt. Számos jel szól amel- lett, hogy ez a közvélemény is forrong, gyök- resen alakul át.

A nép bizalma Roosevelt személye iránt még mindig töetlen. Láttuk ezt a legutóbbi newyorki tőzsdei krach idején. Az értékek zu- hanása, amely összefüggött a világpolitikai helyzet kiélesedésével, megállt, mert az ame- rikai közvélemény ar-a számít, hogy a régi válság az Egyesült Államokban nem ujlhat ki. Ott van Roosevelt, aki közmunkáival meg tudja azt akadályozni.

Régi ellenfelei legújabb külpolitikai irány- változását is e-ősen kihasználják ellene. Le- győzött vetélytársa, Landon, újból a porondra lép. Roosevelttel szemben a reakció és fasziz- mus régi módszeréhez nyul. Fogjátok meg, diktátor! — kiáltja a reakció kórusától ki- sérve.

A demokrácia amerikai előharcosát hata- lomlétséggel vádolja, Julius Caesarhoz hason- litja. Roosevelttel igazán nem mode-n Julius Caesar. Legfeljebb egyben hasonlít a római diktátorhoz. Chicagói beszédével új határt, új Rubicont lépett át. A kocka el van vetve.

..(v. z.)

Selymek

ultramodern szövés- minták, a legváltozato- sabb és leggazdagabb választék.

valamint

RUHA ES KABÁT
GYAPJUSZÖVETER

forgalomba hozafaláva
óriási sikereket ért el

Gallia

CLUJ,
Str. Gen. Neculea No. 2.
(Renner palota)

Gallia

FIOKÜZLETEK AZ ORSZÁG MINDEN JELENTŐS VÁROSÁBAN

Palesztinai levél

*

Jeruzsálem, november hó

Az angol adminisztráció a temetkezés- nek egy egészen szokatlan formáját alkalmazza a zavargások zsidó áldozataival szemben. Az arab áldozatokat ugyanis nagy ceremóniák közepette temetik el s az adminisztráció nem talál ebben semmi kifogásolnivalót. Viszont, ha zsidó a halott, akkor a temetés a következő eljárás sze- rint zajlik le: Hajnali 4 órakor felköltenek valahol egy szegény kis rabbit, a koporsót taxiba teszik és három-négy fegy- veres rendőr felügyelete mellett a temető- be csempészik. S itt, anélkül, hogy a leg- közelebbi hozzátartozóknak is tudomása volna erről, az áldozatot csendben, zaj és feltűnés nélkül elföldelik.

Eppen ezért a szenzáció erejével hatott, hogy Avinoam Jellin temetését mégis fél- előtt 10 órára tűzték ki.

Avinoam Jellin komoly zsidó tuos volt, akit a jisiv becsült és értékelt. A Hár Cio non lőtték le, fényes nappal, a kormány- zósági palota előtt, éppen akkor, amidőn hivatalába ment. Nem csoda, hogy Jeru- zsálem zsidósága részt akart venni a temetésben.

Négyezer ember gyült össze a Hadassza előtti kis térségen. Kivonult a diákság is, hiszen Avinoam Jellin kultusztanácsos és nevelésügyi államtitkár volt. Megilletődöt- ten állott a tömeg és várta, hogy kezdőd- jék a szertartás.

Tíz óra után fegyveres osztagok érkez- tek. Valamivel később befutott néhány gépfegyveres rendőrautó. Azután szétfu- tott a hir, hogy a rendőrség mégis meg- gondolta a dolgot: a koporsót feltették egy autobuszra és már ki is csempészték a temetőbe.

S miközben az Olajfák-hegység nagysiet- ve földelték el a fiatal zsidó tudóst s a kaddishoz szükséges tíz ember részvételét sem engedélyezték, lent a városban, a Ha- dassza előtti térségen a rendőrség műkö- désbe lépett és botok segítségével oszlatta szét azt a tömeget, amely eljött, hogy egy

vértanu-halált halt fiatal zsidó tudósnak adja meg a végső tisztességet...

A szélle, az őszi felhőkkel és a fecskék- kel együtt megjönnek a kirándulók is. Azok a kirándulók, akik a nyarat külföl- dön töltötték.

Palesztinában komoly dolog a nyaralás. Nem hiába van minden ötödik üzlet fölött stílizált héber betűkkel kiírva, hogy „tu- riztikai hivatal“. A turisztika itt kirán- dulást jelent, vagy más szavakkal európai körutazást.

Az elmúlt nyáron sokan utaztak. A Da- var 12 ezerre becsüli a kirándulók számát, míg az említett turisztikai hivatalok 50— 60 ezer emberről beszélnek. Eszerint az elmúlt nyáron az összlakosság negy szá- zaléka és a zsidóság 10—12 százaléka hagyta el az országot.

Valóban zsúfolt hajók indultak Haifá- ról. Minden hajóindulás előtt megható je- lenetek játszódtak le a bucsuzó tömegben. Ennek a nagy népvándorlásnak legérdeke- sebb jelensége volt, hogy az utazók óriási többségét asszonyok és gyermekek képe- zték.

Mert hát ugyebár ott Európában van mama, nagymama, nagynéni és sógornó s ezek oly szép levelet irtak és beinvitáltak az egész családot. Egy ilyen levél után a családapa előveszi a ceruzáját és rövid kalkuláció után kijelenti, hogy érdemes. Érdemes utazni. Ő nem mehet, neki itt kell maradnia, neki itt van üzlete és eg- zisztenciája, de az asszony és a gyermekek mehetnek. Istenem, hiszen a hajójegy olyan olcsó. Össze-vissza 10—12 font és három hónap alatt a koszt maga is több- re rug.

Hogy a nyaralás még sem vált be? Hogy ott, külföldön fürdőbe kellett utaz- ni és a rokon költségeit is kellett fizetni? Hogy most friss pénz kell, hogy a nyaralás fáradaimait kipihenhessék? Arról nem be- szélnek szívesen. Viszont a nyaralókkal együtt a divathóbortnak egy erőteljes hul-

ma csapott át ide. A kirakatok megteltek francia selymekkel, az uccákon már lehet látni komplait és kosztünöket, s ezután már a palesztinai férjnek is főhet a feje, ha új kalapról lesz szó.

Ez maradt a nyaralásból. A góiusz át- ka. A divat.

Szukkot után nyitlak meg az iskolák. Hivatalosan ekkor kezdődik a tanév. Vi- szont az első négy hét kizárólag rendezke- déssel telik el. A diákság tömegei cserél- nek iskolát, osztályt, vándorolnak egyik városból a másikba. A programváltozás természetes folyamat, mint amilyen ter- mészetes folyamat az osztályismétlés. „A tanári kar ugy látja, hogy az elmúlt tan- évben tanusított előmeneteled nem érte el az óhajtott nívót, ezért új határozott, hogy osztályismétlésre tanácsol téged“. Nem tragédia, testvér, ha benned van a hiba, ám vessél magadra és reparáld ki a dolgot.

Ma aztán megnyilt a héber egyetem is. Nagy összegekbe kerül ennek az intéz- ménynek a fenntartása, de megéri. Ez a magas fórum, amely fennen hirdeti a zsi- dó nép és a zsidó nyelv újjáéledését.

A kivételes állapotokra való tekintettel az egyetemi tanév szerény ünnepségg ke- réteben folyt le. Jelen volt a tanári kar (az egyetemnek két új tanára van) a kormány képviselője s ott voltak a zsidó intézmé- nyek hivatalos kiküldöttei.

A diákok száma erősen megnőtt. Ren- geteg új arcot lehet látni. A messzi Nyu- gatról és a messzi Keletről jöttek ide, hogy a világ első zsidó főiskoláján szívják magukba a tudományt. Az ünnepi beszé- dek rövidék. Hugó Bermann rektor, Mag- nes igazgató és Shoken tanár beszélnek, majd M. Káplán professzor tartja meg az első előadását, a „pedagógiai folyamat fejlődése“-ről.

Lent, a Scopus hegy alatt bomba ro- bant. Lövöldöznek. Arab hordák közelhar- cot vívnak az angol karhatalommal. Ujabb áldozatokról beszélnek. S újabb támadá- sokról.

A Scopus csucsáig azonban nem jut el a zaj. A zsidó tudományok szent hajlékában ünnepélyes a csend. Az embernek az az ér- zése, hogy az „Unverszitá ivrit“ tényleg magaslaton fekszik.

Egészen valószínűtlen magaslaton.

M. J. Friedmann

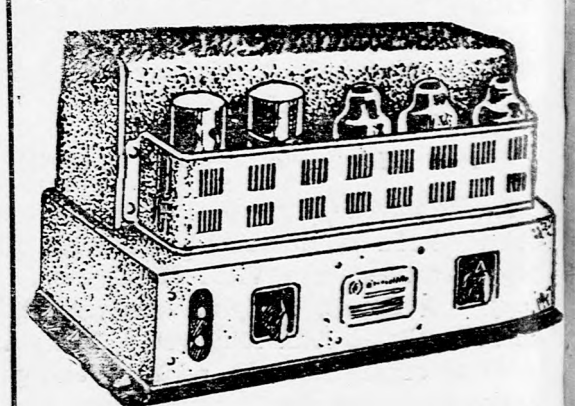
Bucuresti köz- pontjában
teljes komforttal, modernül be- rendezett

jól menő penzió

családi okok miatt eladó. Cim: Scala Pensio Buld. Take Ionescu 2.

FIVRE
RADIO LAMPAL

Hangerősítő készülékek — hangszórók

GELOS
12, 25, 35 Watt
„OSIAS ZINGHER“
Bucuresti, Str. NEGRU VODA 14.
Érdeklődőknek ingyen katalógus.

FIVRE
RADIO LAMPAL

A Völkischer

München, novem- kiállítás rendezne- „dó“-ról. Hogy mi l- többé-kevésbé tis- Mégsem érdektelen be a nemzeti szoci- és hogyan vázolja Völkischer Beobac- ma a bolsevizmus- nagy vicceket a mi- bek között a köve- „Az örök zsidó szemléletően fogj- dók működésével- hanem világsziron- amely november 8- muzeum könyvtá- birodalmi propaga- lásával és Amann- nemzeti szocialista vállalata hatékony Részt vesz tovább- ben a zsidókérdés- intézet, dr. Ziegler- zetésével, az új- kutató birodalmi i- sel foglalkozó oszt- vezet Münchenben párt világnemzeti is- hatalmazottja, az- ság és bolsevizm- foglalkozó intézet. Julius Streicher á-

Wind

A herceg az ar

Párizs, novemb- san megerősítik, -mondotta amerike- re esett, de alap- rá. A látogatás- amerikai szaksze- kódása és a herce-

Kik a Egy amer

London, novem- csikágói zsidó- mutatóst tett kö- minensebbnek v- hozzáfűzi, hogy- zsidó egyesülete- ján alakult ki. - kapcsolatosan m- liai zsidó hitköz- kérdették meg- „Kijelenti, hogy- nek számításba- nitárius fejlődés- koroltak. Míg az- neveket sorol f- ohet, Fanny Hu- ugy véli, hogy- ugyanolyan jog- niok Juan Mara- Max Beer, Sus- kij neveit is.

A Daily Exp- néz ki. Alfabeti- következő:

1. Alexander
 2. Henry Be
 3. Leo Blum
 4. Leon Baks
 5. Louis Br
 6. Albert E
 7. Jakob Ep
 8. Misa Elm
 9. Simon Fl
- orvosi kutatóje

A nációk bemutatják az „örök zsidót“

A Völkischer Beobachter beharangozó cikke a müncheni kiállításról

München, november 6. Münchenben kiállítás rendeznek a nációk az „örök zsidó“-ról. Hogy mi lesz a kiállításon, azzal többé-kevésbé tisztában lehet mindenki. Mégsem érdektelen, hogyan harangozza be a nemzeti szocialista sajtó a kiállítást és hogyan vázolja annak programját. A Völkischer Beobachter „A zsidóság uralma a bolsevizmus uralma“ cím alatt közöl nagy vicceket a müncheni kiállításról. Többek között a következőket írja: „Az örök zsidó kiállítása a látogatót szemléltetően fogja megismertetni a zsidók működésével nemcsak németországi, hanem világviszonylatban is. A kiállítást, amely november 8-án nyílik meg a német múzeum könyvtártermében, dr. Göbbels birodalmi propagandaminiszter hozzájárulásával és Amann birodalmi vezető és a nemzeti szocialista párt központi kiadó-vállalata hatékony támogatásával rendezi. Részt vesz továbbá a kiállítás rendezésében a zsidókérdést tanulmányozó berlini intézet, dr. Ziegler kormányfőtanácsos vezetésével, az új Németország történetét kutató birodalmi intézetnek a zsidókérdéssel foglalkozó osztálya, amelyet dr. Grau vezet Münchenben, Alfred Rosenberg, a párt világnézeti iskolázásának felelős meg-hatalmazottja, az antikomintern, a zsidóság és bolsevizmus tanulmányozásával foglalkozó intézet, a párt főarchivuma, a Julius Streicher által teremtett nürnbergi

Stürmer-archívum, stb. A kiállítás első osztálya antropológiai alapon mutatja be a zsidókérdést. Kifogástalan történelmi emlékműveket mutatnak itt be a rituális gyilkosságról. Egy második osztálya a kiállításnak különös részletességgel tárja fel a zsidók történetét, gaztetteiket a különböző időszakokban. A következő terem a nemzetközi zsidót mutatja be, aki nem tartozik egyetlen néphez, sem országhoz és magához ragadta az uralmat az ipar és gazdaság fölött. Gazdag és szemléltető dokumentumok mutatják be a zsidó uralmat Németországban 1933-ig.

A kiállítás további osztályai a zsidóknak a gazdasági és társadalmi életben folytatott üzemeltetését, az igazságszolgáltatásra, a sajtóra és a közegészségügyi viszonyokra, a politikára, a világaaborura és a novemberi forradalomra gyakorolt befolyását illusztrálják.

Külön osztály tárja fel a „zsidóság és kommunizmus“ komplexumot, ami teljesíti a hatalmas látványt az örök zsidóról a múltban és a jelenben.

Mind ezzel szembe állítjuk a németországi zsidókérdés megoldására tett intézkedéseket, amelyek a nürnbergi törvényekben inkarnálódnak. Bemutatjuk a Führer és a nemzeti szocialista mozgalom harcát is a zsidóság ellen.“

Windsor hercege lemondotta amerikai utját

A herceg az amerikai szakszervezetek állásfoglalása miatt mondta le utját

Párizs, november 6. (Rador.) Hivatalosan megerősítik, hogy Windsor herceg lemondotta amerikai utját, ami igen nehezségre esett, de alapos megfontolás készíttette rá. A látogatásra nem kerülhet sor az amerikai szakszervezetek súlyos viszálykodása és a herceg utja céljának téves in-

terpretálása miatt. A herceg titkári hivatala szerint a herceg nem hive egyik termelő-rendszernek sem és nem is ellenzi egyiket sem. Ezen nyilatkozat megvilágításában meg lehet majd érteni a tervezett amerikai ut igazi céljait.

Kik a világ leghíresebb zsidói?

Egy amerikai zsidó diákegyesület és egy angol lap vitája a legnevesebb zsidók névsoráról

London, november 6. Az „Ivria“ nevű csikágói zsidó diákegyesület nemrég kimutatást tett közzé, amely a világ legprominensebbnek vélt zsidóit sorolja fel és hozzáfűzi, hogy ez a névsor a világ összes zsidó egyesületeinek leszavaztatása alapján alakult ki. A „Daily Express“ ezzel kapcsolatosan megállapítja, hogy az angliai zsidó hitközségeket e szavazásnál nem kérdezték meg és ellenlistát közöl a lap. Kijelenti, hogy csak azok a zsidók jöhetnek számításba, akik az emberiség humanitárius fejlődésére fontos befolyást gyakoroltak. Míg az amerikai kimutatás olyan neveket sorol fel, mint Litvinov, lord Melchett, Fanny Hurst, addig a Daily Express úgy véli, hogy ilyen körülmények között, ugyanolyan joggal kellett volna felsorolniok Juan March, Franco bankárja, vagy Max Beer, Susanne Lenglen és Leo Trotskij neveit is.

A Daily Express listája egészen másképp néz ki. Alfabetikus sorrendben a névsor a következők:

- Alexander professor, a csikágói egyetem tanára.
- Henry Bergson „Franciaország legnagyobb élő filozófusa.“
- Leo Blum.
- Leon Bakst, a balett felújítója.
- Louis Brandeis, az amerikai szövetségi főbírósg legöregebb bírója.
- Albert Einstein.
- Jakob Epstein, „a modern angol szobrász“.
- Misa Elman, a híres hegedűművész.
- Simon Flexner, a Rockefeller intézet orvosi kutatója.

- Lion Feuchtwanger.
- Sigmund Freud.
- Dr. Felix Frankfurter professor jogtudós.
- George Gershwin, a már elhunyt amerikai komponista (agy egyetlen halott a listán).
- Márk Hambourg, az angliai zongoraművész.
- Isaac Isaacs, Ausztrália volt igazságügyi főnöke.
- Emil Ludwig.
- Andrei Maurois.
- Jehudi Menuhin.
- Heinrich Neumann professor, a híres orr- és fülspecialista.
- Max Reinhardt.
- Henry Morgenthau amerikai államférfi.
- Paul Muni színész.
- Sir Landon Ronald angliai karmester.
- Bruno Walter.
- Dr. Chaim Weizmann.

— Izületi csúznál és ischiásnál, neuralgikus és arthritikus fájdalmaknál egy pohár természetes „Fetenc József“ keserűviz, reggelenként felkeléskor bevéve igen könnyű, lágy széklelet, jó emésztést, fokozott anyagcserét és kellemes közérzetet biztosít. Kérdezz meg orvosát.

— A volt francia helyettes miniszterelnök Bucarestben. Bucarestből jelentik: Hétfőn a törvényhozó testületek választmányai ebédet adnak Lemery francia szenátor, a Doumergue-kormány volt helyettes miniszterelnöke tisztelőre, aki néhány nap óta a fővárosban tartózkodik.

A C-VITAMIN

Itta: SZENT-GYÖRGYI ALBERT dr.

az 1937. évi orvosi Nobel-díj nyertese

A Nobel-díjjal kitüntetett világhírű orvos-professor alábbi cikkét, melyben éppen a C-vitaminnal kapcsolatos nagyhorderejű felfedezésének alapelveit fejtette le szakkörök számára, technikai szempontok miatt a a szaktudományi vonatkozású részleteinek mellőzésével adjuk közlé.

A vitaminok nem mások, mint azok az anyagok, amelyekből szervezetünknek csak kis mennyiségre van szüksége, amelyeket sejtjeink azonban nem tudnak maguk felépíteni és amelyeknek a táplálékból való hiánya ilyen módon betegségeket és halált okoz.

Az eddig mondottakból már is két igen fontos következtetést vonhatunk le:

Az egyik, hogy az egyes vitaminok között semmi lényegbeli összefüggés nincsen. Ezt a kis anyagcsoportot csupán az a másodlagos technikai körülmény tartja össze, hogy testünk e vegyületeket maga kitermelni nem képes és így e vegyületeknek táplálékunkból való hiánya káros.

A másik következtetés még fontosabb. Egy vitamin nem lévén más, mint a szervezet mechanizmusában valamiképpen szereplő anyag, nyilvánvaló, hogy ennek feleslege legfeljebb csak árthat, éppúgy, mint például az insulin-adagolás, vagy motornál a túlulajozás.

A vitamin A-nak legfeltűnőbb vegyi sajátsága zsirban való oldhatósága és vízben való oldhatatlansága. Az utolsó évek vizsgálatai kiderítették azt, hogy a vitamin A nem más, mint egy egyszerű származéka azon festékanyagnak, mellyel a tudomány „kaforin“-nak nevez, amelyből a növényi természet évről-évre ezer és ezer kilogramnyit állít elő. A vitamin A-képzésre alkalmas anyagok legfőbb képviselője a karotin, mely a sárgarépa színét adja. A vaj tartalmaz rendszeresen tetemes mennyiségű vitamin A-t. Különösen sok vitamin A van a csukamájolajban.

Vitamin A hiánya esetén szervezetünk elveszti a fertőzésekkel szembeni ellenállását. A hámszövet különösen érzékeny e vitaminhiányra. A retinában, a látásmechanizmusban fontos szerepet játszó vörös festék, a „látó bíbor“, szintén karotinszármazék, úgyhogy az A vitaminosis első tünete a látási zavar lesz.

A vitaminnak zsirban való oldhatósága

megnyitja a lehetőségét annak, hogy abból szervezetünk nagyobb mennyiséget raktározzon el, így, ha táplálékunk vitamin A szempontjából előzőleg kielégítő volt, ugye vitamin megvonása rövidebb időn belül nagyobb zavart nem okoz.

A vitamin D osztja az A-val a zsirban való oldhatóságot és így a raktározóképességet.

A vitamin C az a vitamin, amelynek hiánya a scorbutot okozza. E vitamint friss zöldségben, vagy némely gyümölcsben (narancs és citrom) találjuk nagyobb mennyiségben. Mint ismeretes, a paprika különösen gazdag ez anyagban, melynek kémiai neve ascorbinsav. Legjellemzőbb sajátsága, vegyi érzékenysége, mely a zöldség szárításakor, vagy konzerválásakor legtöbb esetben elbomláshoz vezet. Ez a vitamin a kutatás klasszikus példája, még pedig azért, mert a megfelelő avitaminosis, a scorbut tengeri malachban gyorsan és biztosan idézhető elő. Ennek oka az, hogy a szervezet a vitamint raktározni nem képes és saját állományát is gyorsan veszti el, ha azt ascorbinsavban gazdag táplálék utján állandóan nem pótoljuk. E vitaminból tehát a szervezetnek állandóan nagyobb mennyiségre van szüksége, s vitaminban szegény táplálék esetén hamar beállnak az avitaminosis tünetei. A vitamin kémiai érzékenysége s gyors pusztulása is növeli a valószínűségét annak, hogy táplálékunk vitamin szempontjából elégtelenné váljék.

— Megdögült a tüzifa, a tengeri és a liszt.

A városi időközi bizottsága tegnap esti ülésén foglalkozott a lisztkereskedők, pékek, mészárosok és tüzfakészítők áremelési kérésével. Az árvizsgáló-bizottság jelentése alapján a tanács jogosnak vélte a lisztkereskedők és pékek kérését és ezért a liszt és kenyér áráat 50 banival felemelte. A mészárosok áremelési kérését alaptalannak találta és ezért a húsárakat érintetlenül hagyta. Az új liszt és kenyérárak a következők: Nullás liszt: 11.50. 4-es liszt 11, 5-ös liszt 10.50, 6-os 10 lej kilónként. Fehétkenyér 10 lej, félbarna 9.50, barnakenyér 9 lej kilónként. A tüzifa maximum árát is némiképpen felemelte a város vezetősége, mert a szállítási díjak emelkedtek. A Szakszervezetek Tanácsa tegnap esti rendkívüli ülésen tiltakozott az Épitőmunkás-Ottthonban a közszükségleti cikkek árának drágítása ellen. Az ülésen úgy határoztak, hogy külföldtől keresik fel a polgármestert és a legerélyesebben tiltakoznak a drágítás ellen, amely csak újabb elviseletet jelent a munkásosztály számára.

37. NOVEMBER 7.

A kirakatok megteltek az uccákon már lehet koszútöket, ezután férjenek is főhet a feje, szó.

aralásból. A góiusz át-

síltak meg az iskolák. kezdődik a tanév. Vihét kizárólag rendezke- diákság tömegei cserél- yt, vándorolnak egyik a. A programváltozás nat, mint amilyen ter- az osztályismétlés. „A a, hogy az elmúlt tan- lőmeneteled nem érte el ezért ugy határozott, etlésre tanácsol téged.“ stvér, ha benned van a agadra és reparáld ki a

yilt a héber egyetem is. kerül ennek az intéz- artása, de megéri. Ez a yely fenn hirdeti a zsi- b nyelv újjáéledését.

apotokra való tekintettel y szerény ünnepség kere- en volt a tanári kar (az j tanára van) a kormány yoltak a zsidó intézmé- küldöttéi.

na erősen megnőtt. Ren- het látni. A messi Nyu- szí Keletről jöttek ide, zsidó főiskoláján szívjákányt. Az ünnepi beszé- pő Bermann rektor, Mag- Shoken tanár beszélnek, professor tartja meg az e „pedagógiai folyamat

as hegy alatt bomba rob- ek. Arab hordák közelhar- gól karhatalommal. Ujabb zélnék. S újabb támadá-

ság azonban nem jut el a ományok szent hajlékában nd. Az embernek az az ér- Unverzita ivrit“ tényleg zik.

szintűtlen magaslaton. M. J. Friedmann

resti köz- pontjában forttal, modernül be- rendezett

menő

enzió

ok miatt eladó. Cim: nsió Buld. Take Io- nescu 2.

VRE

IO LAMPAR

készülékek — hangszórók

LOS O

25, 35 Watt

AS ZINGHER

Str. NEGRU VODA 14.

őknek ingyen katalogus.

VRE

IO LAMPAR

SZÍNHÁZ-FILM-MŰVÉSZET

Különös szerelem

— Steve Passeur háromlelvoasos színművének bemutatója Kolozsváron —

A kortársi hétköznap szerelmi vásárában valóban különös hat az a poklok és menynek felett vágató szerelem, amelynek kísértetiesen bonyolult és mégis a valóság televényébe ágyazott lélektanát olyan csodálatos művészettel rajzolja meg Steve Passeur a mai francia drámaírás nagyszerű tehetsége.

Ez a színmű, a maga tisztára belső felépítésű lelki feszültségeivel, a tudatalatti világ legmélyéből feltörő drámai helyzeteivel annak bizonyossága, hogy a drámai megújulás útja nem a raffinált színpadi helyzetek halmozásán és okos kiaknázásán keresztül vezet, hanem ama lelki bonyolultságok feltárásán át, amelyeket a modern regénybe Jacob Wassermann, Franz Werfel és James Joyce vittek bele.

Igaz: Strindberg annak idején szintén ezen, a Steve Passeur által franciás művészettel kiközvetített uton indult el (Haláltánc), de Passeur már tudatosabb nálánál; minden dialógusán megérzik, hogy a modern lélektani irodalom iskolájába járt s annak felfedezéseiből a maga hasznára fordított mindent, ami színpadirodalmilag hasznosítható.

Passeur a modern lélektani dráma egyik kétségkívül érdekes típusát alkotta meg a „Különös szerelem”-ben. Anélkül, hogy színpalhasagató kitérősekben puffogtatná el az emberi lélek igazi szenvedélyeinek puskaróráját: a dráma hőseinek magatartásában és dialógusaik páratlan realizmusában tárja elénk az emberi lélek merészen kifordított belsőt: a gyűlölet hatalmát, mely a szerelem áruhája és a szerelem hőstességét, mely szadista kegyetlenség álarcát ölti magára.

A 36 éves vénkisasszony, aki szívében (mint minden vénkisasszony) a 16 évesek lángolását és olthatatlan szerelemszomját hordozza, beleszeret egy fiatal Adonisba, akit azonban csak úgy tud férjévé tenni, hogy kihasználva az elkényeztetett arszáln anyagi kényszerhelyzetét: megvásárolja öt magánát.

A vénleány lelkében, aki tulajdonképpen hatalmas akaraterejű, rajongó típus, kettős érzelme vívódik: az imádat és a megvetés ama férfi iránt, aki szemébe vágja gyűlöletét és utálatát.

A szavak villogó, sőt gyakran villámó párbajában az emberi lélek legszélsőbb, negatív és pozitív villamosággal töltött pólusai csapnak össze s a siető fényben komor igazságok lepleződnek le: a szenvedés összetartó ereje és a szerelem mindig ellentétekben mozgó dialektikája, mely végül a megálázott, megvásárolt és rabságban tartott férfit is magával ragadja.

Passeur tragikái és egyben lélektani érzéke a dráma végső jeleneteiben nyilatkozik meg legerőteljesebben. A férfi, akinek egy véletlen kezébe adja a szabadság eszközt: a pénzt, tulajdonképpen már a gyűlölt asszony mellett szeretne maradni s hogy mégsem marad, ennek az az oka, hogy gyűlöletének végsőig feszített hurjai nem képesek a gyors megereszkedésre. Elmegy, holott maradni szeretne — s a szerelemhez a megszálottáig ragaszkodó asszony végül is revolvergolyóval tesz pontot keménységgel és álgonoszsággal takart szenvedésére végére.

Ahogy Passeur hősnőjének kivételes egyéniségét a maga szenvedélyes mélységében érzékeltetni tudja, az a modern dráma művészet virtuóza vall. Ebben a drámaiban feleletet kapunk arra a gyakran rejtélyesnek látszó kérdésre: hogyan lehetséges, hogy gyöngédséglünk olykor csak a gonoszság képében tudja megmutatni magát, hogyan

tudunk nemet mondani, amikor a szívünkben az igen szava harsog, hogyan tudunk elmenni, amikor maradni szeretnénk? Passeur nem mondja ki, de érzékelteti, hogy mind ezért előítéleteink, nevelésünk, álerkölcsünk a felelős, mely a döntő pillanatokban valódi érzéseink felé kerelkedik és a kínálózó megoldások helyett a tragikum sötét mélységeibe ránt bennünket.

Persze: a közönség egyrésze kifogásolhatja, hogy Passeur olyan témát dolgozott fel, amelynek drámai magyából a mindennapi televényén ritkán nő kalász. Am éppen az bizonyítja e kitünő francia író erős tehetségét, hogy a lélek perifériáin történő belső eseményeket olyan valóságossággal tudja megszólaltatni, mintha az élet legtermészetesebb jelenségei közé tartoznának s rendkívüliségüket csupán az „eset” rendkívülisége bizonyítaná.

Az előadás, ha nem is volt tökéletes, a

FIGYELEM! MA, VASÁRNAP EGESZ ULJON CSAK AZ

Uránia Mozdó

tart nyitva és bemutatja

Borzalmak völgye

esodás felvétel, érdekes film, főszerepekben:

Anna Sheridan és Pat'Brien

Előadások kezdete:

3, 4 és fél, 6, 7 és fél, 9 és fél órákor

November a nagy színházi események hónapja

Chi, november 6. A színházi élet novemberben teljes lendülettel indult meg. A 3:1 a szerelem javára diadalmal sikere után az operettegyüttes újabb nagy szenzációra készül: jövő pénteken már színre is kerül a Sárpagitykés közlegény, Erdélyi Mihálynak a kétszázadik előadás felé most is táblás házak előtt közeledő nagy operettje. Ez a két operett urálja a hét műsorát, hétfőn és kedden pedig Steve Passeur páratlanul izgalmas színműve, Különös szerelem igér igazi műélvezetet.

A Sárpagitykés közlegény bemutatója az operett együttest hosszú időre felmenti a műsorgondok alól, a prózai együttes viszont már megkezdte P. Jánosy Béla „A pozsonyi kaland” című történelmi vígjátékának előkészületeit, amely folyó hó 17. szerdán az irónak az Erdélyi Irodalmi Társaság által rendezett jubileumán kerül színre először.

F. hó 19-én diszlelőadást tart a színnáz, a református egyházkerületi közgyűlés tiszteletére. A kalotaszegi jobbjágy forradalom ötven évfordulóján Kós Károly hatalmas történelmi drámája, a Budai Nagy Antal kerül műsorra ezen az estén, részben új szereposztásban.

F. hó 23-án, kedden Dela Lipinskaja szerepel a színházban, teljesen új, eddig még egyáltalán nem hallott műsorról. 25-én Czoppán Flóri színészi működésének 25. évfordulóját ünnepli a színház, míg 30-án Alpár Gitta, a világhírű énekesnő hangversenye jelent ünnepi eseményt. A színház még ebben a hónapban Kállai

Vasárnap d. u. 4: Sidy Thal társulatának vendégjátéka.
d. u. fél 7: Delila (Molná-Ferenc óriási sikert vígjátéka, rendes helyárrakkal, a premier diadalmal sze eposztásában).
este 9: Sidy Thal társulatának busuelőadása: Színház lángokban. (I. Sternberg grandiózus revüje. Max Halm zenéjével.)

Hétfő fél 9: Különös szerelem. (Rendes hétfő 11. Irodalmi hétfő 6. sz.)
Kedd fél 9: Különös szerelem. (Harmadszor.)
Szerda fél 9: 3:1 a szerelem javára. (11-ed szer.)

Csütörtök fél 9: 3:1 a szerelem javára. (12-ed szer.)
Péntek fél 9: Sárpagitykés közlegény. (Erdélyi Mihály nagyszerű operett-újdonsága, nagyszabású, teljesen új kiállításban. Rendező: Gróf László. Vezényel: Schreiber Alajos. Diszletek: Rajnai Sándor és Kudelász Károly. Tánccok: Tehán János. Főszereplők: Solymosán Magda, Úrmóssy Magda, Sándor Stefi, Báza Éva, Jenel János, Tompa Sándor, Csóka József, Fülöp Sándor, Csengeri Aladár, Homz Pál, stb. Premierbérlet 12. szám.)

HAJHULLÁS ELLEN AZ ORVOSOK CSAK BIRKENWASSER-T RENDELNEK

jobb előadások közé sorozható. Ha math Jolán a szerelmes vénleány szerepében nem tudott mindvégig egyenletes lenni s az író által elképzelt nőalak lelki strukturáját sem bontakoztatta ki fokozatosan. Ennek ellenére voltak olyan jelenései, melyek a legkomolyabb elismerést megérdemlik. Tudott meghatározó és magával ragadó is lenni. Partnere: Lantos Béla sok igyekezettel állotta meg helyét. A két öreg barát szerepében Tóth Elek és Szabados Árpád kitünők voltak. Erényi Böske a nagyvilági párizsi asszony, a hű és lelketlen szerető szerepében teljes illuziót nyújtott. Mészáros Béla kis epizód szerepét feltünően jól játszotta meg. Deéry Jenő egy komornyikot figyelemreméltó kvalitásokkal alakított. Aki egy ilyen mellékfigurába annyi tehetséget tud belevinni, azt többet kellene foglalkoztatni.

Az operett-premierok és a kétes értékű színpadi művek premierjei a nézőteret szintig megtöltött közönségnek tekintélyes hányada ezáltal elmaradt a színházból. Reméljük azonban, hogy a darab kitünő voltának híre a többi előadásokra annál nagyobb közönséget fog vonzani. A „Különös szerelem” megérdemli, hogy még gyakran tűzzék műsorra — az irodalmi ciklus keretében is. Mert valóban — irodalom.

Salamon László

A SZÍNHÁZ HETI MUSORA:

A ROMAN OPERA MUSORA:

Vasárnap, november 7 (este): Parasztheozslet és Bajazzók.

Hétfő, november 8: Vigözvény.

Szerda, november 10: Fideho.

Péntek, november 12: Három a kislány.

Vasárnap, november 14 (matiné): Három a kislány.

Hétfő, november 15: Enescu hegedűhangversenye.

Szerda, november 17: Faust és Valpurgi éjszakák. (A. Tripon tenorista fellépésével.)

ROYAL MOZGO MUSORA:

Ma, vasárnap miniszteri rendelet alapján nincs előadás.

Hétfőtől: Maurice Chevalier legragygóbb vígjátéka: A mosoly varázsa. Csak 1 napig.

CAPITOL MOZGO MUSORA:

Világsiker! Egy asszony különös története, az Angyal. Marlene Dietrich az asszony, Herbert Marschall a férj és Malvyn Douglas a szerető. Irta: Lengyel Menyhért. Rendezte: Lubitsch Ernő. Jégyek elővételben. Számozott helyek.

SELECT MOZGO MUSORA:

Csütörtök, péntek, szombat, vasárnap
A franciák szolgálatában. Napjaink legizgalmasabb kémfilmje. A francia filmgyártás remeke. Főszerepekben: Edwige Feuillere és Erich v. Stroheim.

URANIA MOZGO MUSORA:

Péntek, szombat, vasárnap:
Borzalmak völgye. Csodás felvétel, érdekes tartalma színes film, főszerepekben: Pat O'Brien és Ann Sheridan.

MUNKAS MOZGO MUSORA:

Péntek, szombat és vasárnap
3, 6 és 9 órákor: A rejtelmes India. Monumentális filmdráma. Fősz.: Roland Colman és Loretta Young. II. Igy végződik egy szerelem. Társadalmi dráma. Fősz.: Willy Forst és Paula Wessely. III. Színes Silly Simhonie.

Dr GRUNWALD Efnő gyermekgyógyász specialista főorvos írja:

Evek óta alkalmazom magánpraxisomban a „PERLOTT” SZAJ-VIZET és fogkrémet. Kitünő desinfiens hatásáról nagy beteganyagomon győződtem meg. Különösen fontos használata a gyermekek-nél oly gyakori mandula- és szájgyulladásoknál. Rendes használata sok a mandulákon és szu-as fogakon a szervezetbe ható megbetegeseknek (reuma, szívbaj, stb.) veszi elejét.
Csak illa sárga csomagolásban.

Ovakodjunk a meghűléstől!

„Már a csontjaimban érzem a nedvességet. Biztos, hogy meghűltem”.
— Amint hazaérkezik, használjon Carmul-t*) bedörzsölésre és rögtön elmúlik.

*) Carmul a legjobb bedörzsölőszer meghűlés, grippa, reumatikus fájdalmak és láz ellen. Ara üvegenként 22 lej. Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

sága, nagyszabású, teljesen új kiállításban. Rendező: Gróf László. Vezényel: Schreiber Alajos. Diszletek: Rajnai Sándor és Kudelász Károly. Tánccok: Tehán János. Főszereplők: Solymosán Magda, Úrmóssy Magda, Sándor Stefi, Báza Éva, Jenel János, Tompa Sándor, Csóka József, Fülöp Sándor, Csengeri Aladár, Homz Pál, stb. Premierbérlet 12. szám.)

Szombat d. u. 5: Meseáruhá. (Olcsó helyárrakkal.)
este 9: Sárpagitykés közlegény. (Rendes bérlet 12. szám.)

Vasárnap d. u. 3: Urilány szobát keres. (Olcsó helyárrakkal.)
d. u. 6: Sárpagitykés közlegény.
este 9: Sárpagitykés közlegény.

Dr. RICHTER ERNST
fogyasztó teája

megóvja jó alakját, megakadályozza az elhíjasodást, az alakot csinosná teszi és a vért felrészíti. Csomagonként 95 lej. Extra erős 120 „

Gyógyszertárakban és drogériákban kapható Dr Ernst Richter fogyasztó teája.

A világsajtón kedvenc témája, Chamberlain minisztere, a fiatal Edén közötti előző miniszteri intézését nagyjá akihez azt mond az az elnéző pá öreg oroszlanok lességét és sok berlain jöttével mert az új min dik a külügyek nek egészen más Edeennek. Egy mintha Edén Chamberlain politikai kormányban azt hitték, bön áll és hogy irány is alulm Ekkor sürsödte madások főleg

Kövr vag és ezér

Koprolt sze

KO
A TÖKE

ban is s erre n ha Eden valóba ilyen külső tá leginkább állás ja külügyminis hogy más népe kormányának Lehetséges, ben volt. Az ut katták, hogy e lott s hogy leg az összhang a miniszter közt mben nyilvánval szóval, hogy ka irányja.

Amikor ezt Londonban, Chamberlain nyét. Mindene két államférfi ró embertípus, ja is, nem ug dig két éves alatt lehiggad paramentumos kebek, mint Chamberlain títelve apja lefontolt mozgá

Er
jót
Engedé
A sorsjegy ár

Egy Mineva
a, ruhaszöv
kávészerviek

Chamberlain és Eden

Hogyan fejlődik az angol külpolitika Baldwin távozása óta?

London, november hó
A világsajtónak fél esztendeje egyik kedvenc témája, hogy milyen a viszony Chamberlain miniszterelnök és külügyminisztere, a fiatalon nagy hatalomhoz jutott Eden között. Sokfelé hitték, hogy az előző miniszterelnök, Baldwin a külügyek intézését nagyjából átengedte Edennek, akihez azt mondják, gyöngéd barátság és az az elnéző pártfogás fiúzte, amellyel öreg oroszlánok szemlélik a fiatalok szélességét és sokfelé jóslták, hogy Chamberlain jöttével megváltozott a helyzet, mert az új miniszterelnök maga is törődik a külügyekkel és mert Chamberlainnek egészen más elképzelései vannak, mint Edennek. Egy ideig valóban úgy látszott, mintha Eden háttérbe szorult volna, Chamberlain mondta el a fontosabb külpolitikai kormányrendeleteket. Akkoriban azt hitték, hogy Eden bukása küszöbön áll és hogy vele az „olaszellenes” irány is alulmarad az angol kabinetben. Ekkor sűrűsödtek össze az Eden elleni támadások főleg az olasz, de a német sajtó-

hogy Eden ha erősebben nekirugaszkodik valaminek, hajlandó később engedni, mert nemcsak testileg, hanem szellemileg is sportember, aki hamar leszámol azzal, hogy az akadályon nem tud átugrani. Viszont Chamberlain nehezebben határozza magát a cselekvésre, de ha egyszer a fejébe vett valamit, akkor nem a sportember alkalmazkodásával, hanem a bulldogg kitartásával folytatja erőfeszítését.

A politikai módszer tekintetében is észrevehető az eltérés a két ember között. Eden kész tervvel fog hozzá a kérdések megoldásához, mindjárt az első hadmozdulatnál tudni akarja, hogy hol fogja végznie. Olyan sakkkozó — ha szabad a hasonlatokkal folytatni — aki minden egyes lépésnél előre kombinál tíz-husz lépéssel, számabeszi az összes eshetőségeket a maga s az ellenfél húzásaival szemben. Chamberlain azonban nem törődik a részletekkel, nem azt akarja kiszimatolni, hogy a másik milyen mozdulatokkal válaszolhat, hanem inkább a maga hadállásának szilárdságával gondol.

Ezzel magyarázza a két államférfi taktikáját Olaszországgal szemben is. Eden valahányszor kiegyezésről tárgyalt az olaszokkal, tisztázni akarta, hogy mit óhajtni Olaszország a jövőben egész sor meghatározott részletkérdésben is. Chamberlain viszont azt tartotta a legsürgősebbnek, hogy mindenképp a légkör javuljon meg, később majd a feltételekről is szó eshetik.

Ez a taktikai ellentét kezdetben valóban surlódást okozott közöttük, ezen azonban a fiatalabb engedékenysége segítette át a kormányt, mert Eden alkalmazkodott Chamberlain felfogásához, később pedig Chamberlain közeledett Eden elgondolásához, amikor látta, hogy a helyzet alakulása bizonyos pontokon Edent igazolta.

Az első időszakban, amikor Chamberlain egészen „gleichschaltotta” Edent, a miniszterelnök kiadta a bizalmas jelszót: — Mind Rómával, mind pedig Berlinnel meg kell kísérlni a kiegyezést, még pedig minden áron. Elsősorban a kölcsönös bizalmat kell, amennyire csak lehet helyreállítani és semmilyen feltétel hangztatásával sem szabad elriasztani Hitlert és Mussolinit a barátságosabb hang használatától. Nem szabad őket fenyegetni, nem szabad őket sürgetni, a rezsimjüket sem szabad bántani, tegyük félre minden presztizs-szemponctot és csak azt tartjuk szem előtt, hogy meg kell mentenünk a békét. Ha majd azután ennek az angol engedékenységnek hatására enyhül valamelyest az európai légkör, akkor óvatosan megközelíthetjük a konkrét kérdéseket is, lassanként tisztázza, hogy mit akarnak ők és mihez ragaszkodunk mi?

Elkorkorban ismételte meg az angol kormány többszöri visszautasítás után is Neurath német külügyminiszter meghívását és ebben a korszakban történt meg a Chamberlain—Mussolini levélváltás is a nyáron, amely után egy ideig olasz-angol közeledésről beszélünk. Eden engedelmesen szolgálta ki Chamberlaint ezekben a hónapokban s valóban egyetlen sértő, vagy kihívó beszédet sem mondott, még hízelgett is, állítólag a miniszterelnök

Ez az ideális konyha!

Kényelmesen kezelhető az „Aragaz” készülékek bámulatos gyorsan főznek, könnyen szabályozható, füst és szag nélkül égne, tökéletes tisztaságot biztosítanak és munkát, időt és pénzt takarítanak meg.

On is feltétlenül megtalálja a szükségletéhez mért „Aragaz”-készüléket, választhat a kis, egyedős részkötőt a legnagyobb számos égővel és kővel ellátott tüzehelyig, bármely készüléket.

Alakjuk és kivitelük tetszetős, az előállításukhoz felhasznált emailalakat:

nyag minden konyhának díszere válik. Erős és észszerű megépítés biztosítja az „Aragaz”-készülékek végtelen tartósságát. Az „Aragaz”-készülékek egyesítik magukban az ideális konyhabereendezési tárgy összes követelményeit.

FISCHER S.A.

Cuj, Calea Regele Ferdinand 6.
Telefon 22-33.

NEM HIANYOZHAT EGY HAZTARTÁSBÓL SEM

ARAGAZ

egyes felkérésére. Chamberlain azonban hiába várta a hatást. Ellenkezőleg, azt tapasztalta, hogy minél engedékenyebb Anglia, annál magasabb lóhátról beszélnek vele odaát, a kontinensről. Ekkor volt Angliának az az érzése, hogy Franco külföldi támogatása éppen Angliának Németországhoz és Olaszországhoz való közeledése után vett nagyobb lendületet.

Ennek hatása alatt kezdett azután Chamberlain közeledni Eden politikájához, néhány, ismételtük, csak néhány, de lényeges pontban. És így született meg a Chamberlain és az Eden-féle takarékpolitika: az angol kormány változtatlan szívesen tartja a békülést mellett, de a jövőben többé nem hozom-ra, hanem a feltételek előzetes világos leszövegzésével hajlandó csak tárgyalni, adza-nesze alapon. Így született meg az az elv, hogy előbb kell megkezdni a spanyolországi idegenek elszállítását és csak azután adják meg a hadviselői jogot. Ennek az új taktikának megfelelően határozta el a brit kormány azt is, hogy a jövőben erélyt mutat. Ez az erély először. Nyomban nyilvánult s minthogy ott és utána minden várakozást felülmúlóan bevált, az angol külpolitikának egyik alapelve az lett, hogy Anglia megállapítja, hogy mit tűr el és mit hajlandó eltűrni, s hogy ma már a londoni kormány sem ijedne meg a sarokbaszorítástól és attól, hogy kimondja a non-possumust és szembenézzen azzal a bizonyos minden eshetőséggel.

A harmadik eleme ennek az új, közös Chamberlain—Eden politikának pedig az, hogy Anglia nem elégedhetik meg a zálogpuszta követelésével és az ezt előmozdító eréllyel sem, hanem ezenfelül internálnia is kell bizonyos kérdéseket. Más szóval:

diplomáciai és gazdasági falakat kell építenie bizonyos helyek köré. Ezzel magyarázzák egy-két tájékozott londoni helyen az angol diplomáciának azt az erőfeszítését, amely arra irányul, hogy az esetleges háborúba belesodorható államok számát csökkentse és hogy az esetleges támadók nyersanyagkészleteinek növelését megakadályozza. Az előbbi célt szolgálja az általános és mindenre kiterjedő békitő akció, amelyet most az angol diplomácia nem mindenütt láthatóan, de az egész kontinensen kifejti, az utóbbi rendszabályt pedig úgy igyekeznek megszervezni, hogy Anglia most már az amerikai bankok és vállalatok segítségével is ráteszi a kezét a világgiacon minden elérhető s felvásárolható s évekre előre lefoglalható nyersanyagra, hogy az ne juthasson neki nem tetsző kezekbe.

Kövér vagyok és ezért

Koprol szedek
KOPROL
CSOKOLÁDE
A TÖKÉLETES HASHAJTÓ

ban is s erre mondták Londonban, hogy ha Eden valóban a bukás szélén áll, az ilyen külső támadások szilárdíthatják meg leginkább állását, mert Anglia elcsaphatja külügyminiszterét, de nem tűrheti, hogy más népek követelésére mondassa le kormányának egyik legfontosabb tagját. Lehetséges, hogy Eden valóban bukófélben volt. Az utóbbi hetek azonban megmutatták, hogy ez a válság, ha volt, elmúltott s hogy legalább is most már meg van az összhang a miniszterelnök és a külügyminiszter között. Kérdés azonban, hogy maiban nyilvánul meg ez az összhang, más szóval, hogy mi most az angol külpolitika iránya.

Amikor ezt a kérdést az ember felveti Londonban, a következőkben vázolják Chamberlain és Eden külpolitikai véleményét. Mindenképp rámutatnak, hogy a két államférfi két egymástól nagyon eltérő embertípus, aki még ha ugyanazt akarja is, nem ugyanugy akarja. Eden, aki pedig kétéves külügyministerségének ideje alatt lehiggadt, még mindig nagyon temperamentumos, mozdulatai is sokkal élénkebbek, mint az angol emberé általában. Chamberlain viszont, aki megjelenéséből ítélve apja lehetne, lassu pillantásu, megfontolt mozgásu, igen óvatos ember. Igaz,

Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség

jótekonycélú tárgysorsjátéka

Engedélyezve a Loteria de Stat által 3094. szám alatt 1937 augusztus 13-án.

A sorsjegy ára Lei 50.— 4000 sorsjegy 250 ny-e-temény A sorsjegy ára Lei 50.—
Huzás 1937 november 28.

Délelőtt 11 órakor a Zsidó Kulturothtonban (Str. Mocioni 8.)

Főnyeremények:

Egy Mineva rádió 1938-as típus (4 lámpás), palesztinai hajójegy II. oszt., aranykarkötő, ruhaszövetek, különböző keramikai porcellán és faragott dísz tárgyak, tea- és fekete-kávészervizek, írőkészletek, fényképezőgép, értékes román, héber, német, magyar könyvek, palesztinai díszmunkák.

AK TRENDELNEK

Z HETI MUSORA:

OPERA MUSORA:

er 7 (este): Parasztbecsület.

10: Vigözvegy.

12: Három a kislány.

er 14 (matiné): Három a

5: Enescu hegedűhangver.

17: Faust és Valpurgi éj.

Tripon tenorista fellépés.

MOZGÓ MUSORA:

Ministeri rendelet alapján

Chevalier legragyogóbb

mosoly varázsa. Csak 2

MOZGÓ MUSORA:

Asszony különös története,

Marlene Dietrich az asz-

Marschall a férj és Mel-

szerező. Írta: Lengyel

szere: Lubitsch Ernő. Je-

en. Számozott helyek.

MOZGÓ MUSORA:

szombat, vasárnap

szolgálatában. Napjaink

kémfilmje. A francia

remek. Főszerepekben:

re és Erich v. Stroheim.

MOZGÓ MUSORA:

vasárnap:

gye. Csodás felvételi, ér-

színes film, főszerepek-

en és Ann Sheridan.

MOZGÓ MUSORA:

vasárnap

pr: A rejtelmes India. Mo-

ndráma. Fősz: Roland

etta Young. II. Igy végző-

em. Társadalmi dráma.

Forst és Paula Weselly.

y Simhonie.

LD Ernő gyermek-

cialista fővros írja:

alkalmazom magán-

„PERLOTT” SZAJ-

krémét. Kétféle de-

szőről nagy beteg-

szódtem meg. Különö-

ználata a gyermekek-

ti mandula- és száj-

Rendes használata

ákon és szu-as foga-

tebe ható megbetege-

szívba) stb.) veszi

lelejét.

arga csomagolásban.

AZ UJ

ENGYEL

NATÓRIUM

Sr. Gajdu 3 A)

bernebb gyógyintezete,

ilvéve a város centru-

szobája teraszra nyílik,

sa van, ahol egész nap

nyik szakában nap- és

enni. Modernül be-

terem és szülőszoba.

hideg és meleg folyó-

zet. Belsőfürdő, amely

almak, székrekedések,

éknél-kétféle eredmé-

therápia; ultra rövid-

más villanykezelések.

berendezés. Laborató-

rász mirigyves gverek

alkalmas és Románia-

Gyógy- és ártokutak.

értőző betegeken kívül

elvez. Üdülő- és láb-

ek is igen alkalmas.

elt díjazás.

rvos-választás

ális konyhája is van.

WIZO A zsidó Ciszony

HIVATALOS LAPJA

Szafed és a galileai hegyek

Egyszer voltam Szafedben. Nem a völgyekben uralkodó hőségtől menekültem oda. Más vonzott ide. Amikor felkapaszkodtunk a meredekre és elémtárltak a galileai hegyek óriási ráncai, — Szafed környékének természeti szépsége az aranyás kincsének csillogásával hatott rám. Nem kellett hozzá mérész fantázia, hogy a régmúlt idők szemes filmje peregjen le előttem, annak az időnek a filmjátéka, amikor Galilea falvainak sokasága sorakozott itt egymás mellé, olaj és datolyafák útvetényével, szőlőtők végtelen tömegével, melyek a sziklákra zsiros humuszt kötöttek és lent a völgyben — zsidó pásztorfiúk legeltették juhnyájukat.

Itt nem a lusta békesség terpszkedik. Frissítő szél simogat és éberem tartja Galilea fiainak lelkét. Itt minden olyan óriási és küzdelmes, fel-fel a hegyre, ugy zug itt minden, mint a tenger nyughatatlan hullámai, melyek fáradhatatlanul mormolják félelmetes dalukat. Valamikor idegyülekeztek Judea megtépázott harcosai, hogy utolsó küzdelmüket vívják a római sással. Későbbi korokban a nép titokzatos emberei lepték el Galileát. Itt jártak-keltek összeszorított ajakkal Szafed hegyeinél ösvényein és látnoki szemük pillantása olyan volt, mint aki kitekint a leeresztett szaluk mögül Isten fényel borított világába, melyben csak az ő szemük fedez fel a nagy Titkot. Ma még nem érkezett el az ideje annak, hogy a miénket lássuk meg itt, a patakok kiszáradt medrében, az egymásbaülekező hegyek láncolatában, a szakadékok rejtekében: a világosság titkait, melyek a multból felénk fénylenek.

Szafed ma rom és szürkék a hétköznapjai. Kétezer lélek rója a poros uccákat, kenyér- és reményvesztetten. A fiatalok, akik betöltötték huszadik életévüket, szétszóródnak a szérróza minden irányába. Az üres üzletek olyanok, mint denevérek fészket és a félelem

trónról minden zsidó ház fedele alatt. A fehérszakállú öregeknek is nemsokára vége és a pusztaság fog itt sétálni, mintha a halál udva kit járná. Jöttek ide merész tervek horodozói, akik Szafed romjaira nyaralókat akartak építeni, hogy idevonzzák a pihenni akarókat az alföldek agyforraló melegéből. Ezek azonban nem fogják visszahozni Galilea koronáját. A kanaánhegyi nyüzszáloda ablakai cafatos, éhes és szomjas szemekkel tekintenek a környező pusztaságra.

A hegy ott szemben röt testtel mered a lenyugvó napra. A nap a háta mögé bukott és utolsó sugaraival koronát rakott a hegy-oromra. Az Acmon ölében datolya- és olajfák zöldeltek, mint valamikor régen. De nem a miénk, nem a miénk! Biria és Ein Zétim az esthajnali pírban vibráltak. A zsidó földök ott pusztán és elhagyottan hevernek. Várják a megváltó zsidó ekést. A hágón féhéren csillog az országot, kigyózza vonulva át Simon bar Jochai Meronja mellett, Akkó felé folytatja útját. Egy és egy negyed óra alatt Hajfára érünk s onnan tovább Kadés-Naftali felé, a sziriai határig. S milyen közel vannak kolóniáink hálózatahoz!

Felágaskodik a kérdés: mikor jövünk már, hogy benépesítsük a jövőt jelentő galileai hegyoldalakat? Jól esik pihenni a völgyekben a kétezer éves ut után. De fel kell egyszer kapaszkodnunk a hegyekre, melyek megezik a lelkét és a testet. Vajon mindig ellágyultak és lemondók leszünk és nem fogjuk nekifeszíteni testünket a hegyről fenyegető veszélynek? S a hegyek szerpentinjein kanyargó autók ablakain keresztül mindig ijedt szemekkel fogjuk lesni az uthajlásban ráncosított gyilkos fegyverek csövét? A kényszerítés parancsa diktálja, hogy jöjünk és népesítsük be az utak mentét, építsünk itt falvakat, melyek edzett ifjakat adjanak. A hajnal harmata és a tenger felől jövő esti

Anyu, még!

— mondják a gyermekek, akik már egyszer a józú Kathreiner-ből és Valódi Franck-ből készített kávét ittak. Ez az egészséges és tápláló kávé annyira olcsó, hogy a gyermekek kérését könnyen lehet teljesíteni.

szél áldással fogják bevetni a szőlőhegyeket és földjeiket s az Acmon ormán Galilea hűsége öreként zsidó falu fog emelkedni, hogy éjjel-nappal kutassa a szakadékok közt kanyargó ösvények titkait... Kutassa és feltartóztassa őket. Szafed új regét szó a hegyek között. Egy óriás lépked az órmokon és álmodja éber álmát. Még jönni fognak napok és dicsőny fogja csókolni Szafed homlokát... (N. Benari, Dava)

WIZO-HIREK

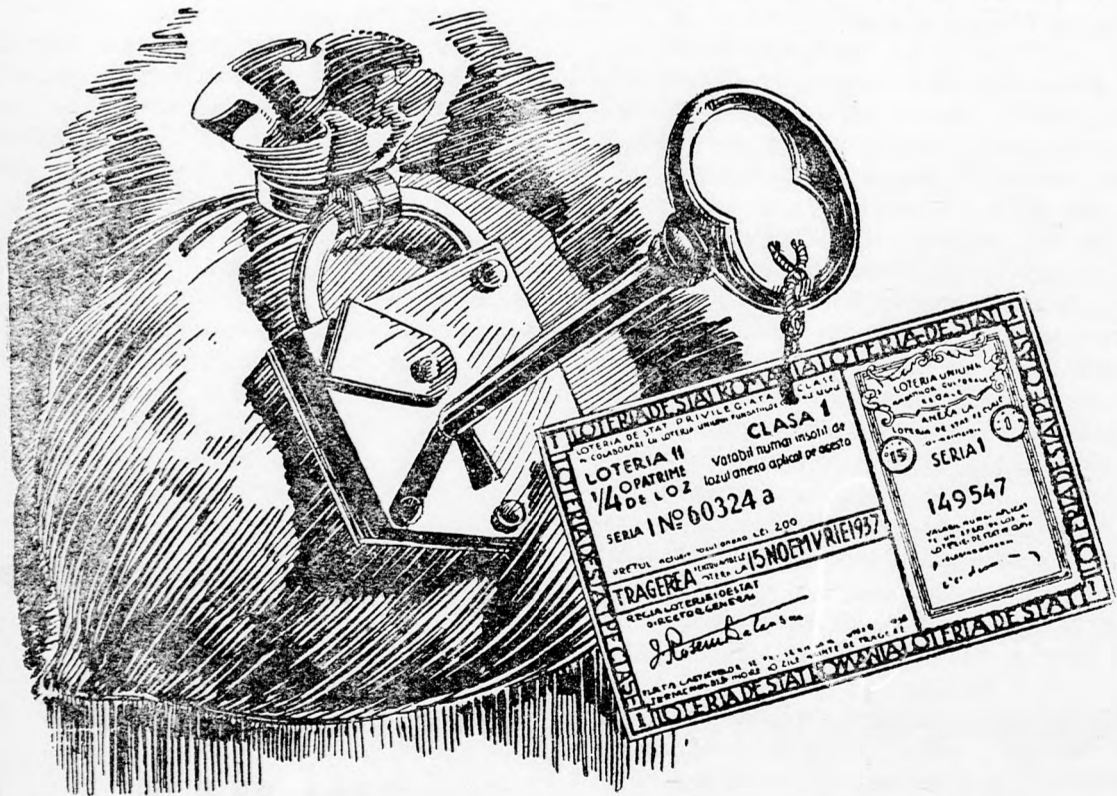
A **temesvári Hadassah leánycsoport** igen aktívan működik, a leányok igen szép számmal látogatják a gyűléseket és a taglétszámunk is állandóan növekszik. Az október 14-iki gyűlésen a revüt Frank Piri tartotta, majd Gutfreund Erzszi ismertette Patai Edit *A szent szomjuság* című könyvét. Kertész Klári Papp Hella: *Levél egy kitérthez* című irását olvasta fel. Erről az igen nívós és szép gyűlésről mindannyian elégedetten távoztak vval a meggyőződéssel, hogy minden egyes tagunk tudása legjavát adja és szeretettel és ambícióval dolgozik a Hadassah kultúrni-vója emelése érdekében. Az október 20-iki gyűlés programjaul a zsidóság legaktuálisabb kérdését a „Palesztina felosztásat” választották. A vitát Vermes Panni indította be; ismertette néhány szóval a Peel-jelentést, majd egy Palesztina-térképen mutatta be a bibliai, a mai és az esetleg eljövendő Palesztina határait. Scheer Évi a „Neinsagerek” álláspontját ismertette és felolvasott néhány részletet a zürichi kongresszuson elhangzott beszédekéből, Vermes Panni a „Jasagerek” nézeteit fejtette ki.

Wizo-élet Maroshévizen. Október 25-én a maroshévi Wizo-csoport rendes összejövetelt tartott, melyen a tagok igen szép számban jelentek meg. Liquornik Amália elnöknő közli a tagokkal, hogy november hó folyamán Reiter Lunka országos ügyvezető elnök meg fogja látogatni a csoportot és előadást fog tartani, amit a tagok örömmel vesznek tudomásul. Ugyanez alkalommal fogja megtartani a csoport rendes évi közgyűlését és a titkár megválasztását. A Wizo-tagok kijelentették, hogy bármilyen is legyen az ujonnan megválasztott tisztikar, a csoportnak csak úgy van továbbra is létjogosultsága, ha az elnöki székét ismét Liquornik Amália foglalja el. Ezután a gyűlés foglalkozott a központ körlevelével és elhatározta, hogy meg fogja hívni Boskovits Sándor és Fejér Sándor zeneművészeket egy hangverseny megtartására. — A gyűlés foglalkozik a láthatatlan bál megrendezésével, melynek lebonyolítására Kerpner Mária és Marmor Mirjam vállalkoznak. A csoport a közelmúltban igen szép eredmé-

nyeket ért el kézimunkák kisorsolása által és ezt most megismétlik. Az ezzel járó munkákat Rosenberg Teri és Grünberg Eszter vállalják el. Végül a csoport legifjabb tagjai: Roskovits Lotti, Grünberg Eszter, Marmor Zelma, Rosenberg Teri és Liquornik Ilse jelentették be, hogy november 6-án téval egybekötött kultur-estélyt rendeznek.

Wizo-élet Temesváron. A tinisoarai Wizo-csoport közös nagy összejövetelei során október 3-án a zsidó kulturothnonban Rottmann Erna, a csoport agilis alelnöknője tartott előadást, melynek során a Wizo-csoportok praktikus munkásságából beszélt, az erci intézményekről, majd vázolta a jövőbeni tennivalókat. Az alapos felkészültségű előadást a tagok örömmel fogadták. Gussmann Irén a töle megszokott körültekintéssel adott összefoglaló revüt. Október 20-án Giszkalay János tartott rendkívül érdekes előadást a messiási gondolatról a szép számban megjelent hallgatóság előtt. Kifejtette, hogy a zsidóság messiási gondolatot adott az embeleségnek, amely emberiség fejlődése a boldogság felé. Felolvasott Jesajás és Ezekiel próféták evonatközö ölkész verseiből, melyeket a világirodalom nem egy nagysága használt fel témául. Végül felolvasa saját költeményét a Messias heroldját, amit a közönség lélekzetviasszafojtva hallgatott végig. November 3-án délután Márton Izidor a Zsidó Lyceum kereskedelmi iskolájának igazgatója tartott előadást, melyről következő számunkban részletesen be fogunk számolni. Nagy érdeklődés előzi meg a timsoarai Wizo november 10-iki összejövetelét, mely alkalommal Bertl Schaten-Hammer előadó művész fog zsidó költők műveiből előadni.

„KISÉRELD MEG ÉS KI FOG NYILNI ELÖTTED”

JÁTSSZ A SORSJÁTÉKON ÉS NYERNI FOGSZ!

A szerencse magától jön, ha ért az ember ahhoz, hogyan keresse. Az Állami Sorsjáték sorsjegye mindenki szerencséje.

NOVEMBER 15.-én, a XV. sorsjáték I. osztályának a húzása alkalomával a szerencse nagy nyemremény alakjában fog jelentkezni.

Vásároljon idejében sorsjegyet.

ÁLLAMI Sorsjáték

VASARNAP
Ha BUC

Ne mulassza
novált „Baia
Legmodernebb
binok, szemé
hideg zuhany
30 és 60 fo
százslemek,
függöleges, k
sábformai zub

A zsi

Az az évtized
nemzeti zsidó mű
a nemzetközi zen
Koncertműsorokba
zsidó zeneszerzők
mészetes dolog, h
zenealkotásban os
tak azok a politik
iek, melyek lehet
szellem zenei kis
zonytalansága és
nép zenei életének

De talán még
mény ebben, hogy
kollektív beállítot
szansz előtt. Enne
ébredésének kell
a maga jellegzet
művészetébe belk
A cionizmus el
hetségű zsidó m
adták a zsidó ne
deissohn, Meyerbe
zet, Leoncavallo,
suak voltak, csak
nem a közösség
handicap-ét jelent

Ha este

hűlés
regyer
NEVRAL

mutatható zsidó t
leg ki is csillan
cionizmus a világ
népi egység tudat
ta, hogy nép vagy
gondolataink, érz
nem kell sovénna
nék a többi népek
zól. A nemzeti mű
zsidók a zenei s
mint például az o
szet. Ha a zsidó s
ahol az európai m
multjával és tradi
eredményeket mut
Krejn, Feinberg, s
Milner, Engel, Ac
zsidó muzikusok, r
gora, hegedű és v
egész világon játs
A zsidóság, a n

Iparüz

Minden német (2
angol, magyar, r
könyv LEPÁGÉK
gyen jegyzéket
mely sz

...ég!

...ek, akik már
...reiner-ből és
...ésített kávét
...és tápláló
...s, hogy a
...nyen lehet

...munkák kisorsolása ál-
...gismélik. Az ezzel já-
...senberg Teri és Grün-
...ék el. Végül a csoport
...oskovits Lotti, Grün-
...or Zelma, Rosenberg
...se jelentették be, hogy
...tal egybekötött kultur-

...on. A tinoarai Wizo-
...szeszjövetelei során októ-
...turothtonban Rottmann
...s alelnöke tartott elő-
...a Wizo-csoportok prak-
...beszél, az erci intéz-
...ta a jövőbeni tennivaló-
...szültségi előadást a ta-
...k. Gussmann Irén a tö-
...kintéssel adott összefog-
...20-án Giszkalay János
...kes előadást a messiás
...mban megjelent hallga-
...e, hogy a zsidóság mes-
...az embeleségnek, amely
...boldogság felé. Felolva-
...el próféták erevonalko-
...melyeket a világiroda-
...ga használt fel témáit
...költeményét a Messiás
...bség lélekzetvisszafojt-
...November 3-án délután
...ó Lyceum kereskedelmi
...ta-tott előadást, mely-
...ban részletesen be fo-
...édeklődés előzi meg a
...ber 10-iki összejövete-
...Berti Schaten-Hammer
...zsidó költők műveiből

Ha BUCURESTIBE jön

Ne mulassa el az ujjonnan teljesen re-
novált „Baia Centrală-1” megtekinteni.
Legmodernebb felszerelések; külön ka-
binok, személyes Safe-k. Külön meleg és
hideg zuhanytermek, melegvízű uszoda,
30 és 60 fokos száraz légtérmekek, ma-
százstermek, gőzterem, hideg uszoda,
függőleges, kerékforma és vízszintes ha-
sábformai zuhanyok.

Nyitva naponként reggel 6 órától este 10 óráig.

**B A I A
CENTRALĂ**
BUCUREȘTI, Str. Biserica Enei 9

A zsidó zenekultura Erdélyben

Az az évtizedes munka, mely az önálló,
nemzeti zsidó művészt megalkotta, ma már
a nemzetközi zeneéletben is jelentős tényező.
Koncertműsorokban egyre gyakrabban lehet
zsidó zeneszerzők zsidó műveit olvasni. Ter-
mészetes dolog, hogy a zsidóság részvétele a
zenealkotásban csak ujkeletű, hiszen hiányoz-
tak azok a politikai és társadalmi előfeltéte-
lek, melyek lehetővé tehetnék volna a zsidó
szellem zenei kifejezését. A galuti élet bi-
zonytalansága és nyomora nem lehetett egy
nép zeneéletének termékeny talaja.

De talán még ennél is fontosabb körülmény
ebben, hogy hiányzott egy pozitív és
kollektív beállítottság a zsidó nemzeti rene-
szansz előtt. Ennek az új nemzeti öntudatra-
ébredésének kellett jönnie, hogy a zsidóság
a maga jellegzetes élethez a világ
művészetébe bekapcsolódhasson.

A cionizmus előtti időkben hatalmas tehetségi
zsidó muzsikuskok már bizonyították
adták a zsidó nép muzikalitásának. Men-
delssohn, Meyerbeer, Halévy, Offenbach, Bizet,
Leoncavallo, Rubinstein zsidó származásúak
voltak, csak hogy a zsidóság számukra
nem a közösség éltetőerejét, hanem inkább
handicap-et jelentett. Műveikben nincsen ki-

szintén felismerte a zenekultura rendkívüli
fontosságát a modern kollektív élet egyéb
funkciói között. A palesztinai Hubermann-
zenekar, a hitleri Németországban a Kultur-
bund zsidó zenekari, mindmégannyi bizonyíté-
kéai annak, hogy a zene és a zsidó zene
kollektív lényünkre legfinomabb kifejezője
ma elengedhetetlen követelménye a zsidó
közéletnek. A Wizo központi vezetését is
ez a megfontolás vezette, amikor intenzív
zsidó zenepropaganda erdélyi megszervezését
vette programjába. Boskovics Sándor és
Fejér Sándor, az erdélyi zsidó muzsikuskok
gárda két reprezentatív egyéniségét vonta be
ezen program megvalósításához. Boskovics
és Fejér Erdély városában a Wizo rendezé-
sében kizárólag zsidó zongora- és hegedű-
irodalmat mutatnak be Erdély zsidó publi-
kumának. Az első hangversenyüket november
14-én, vasárnap tartják Gyulafehérváron. A
zsidó művészek a zsidó művészet létezését és
szépségét dokumentálják; a zsidó művészet
erdélyi uttörői ők. Biztosak vagyunk abban,
hogy szeretettel fogadják majd őket. (s.)

Könyvismertetés

Max Nordau: Dr Kohn (Kürjat Széfer Lugos,
Giszkalay János fordítása)

„Ez a drma, amelyet manapság nem mernek
színpadra vinni, ennek ellenére is meg-
fog maradni...” Így ír Herzl barátja és
körtársa Nordau „Dr. Kohn-járól, amely
„ennek ellenére” és hozzátehetnők „sőt ép-
pen ezért” megmaradt. Zsidó problémát fel-
vetni a múlt század végén, a mindenáron
asszimilálódni akarás korában és nemcsak
felvetni, de megoldásért sikoltó tragédia
alakjában a nagyközönség elé vinni — ezt
talán szabad volt a nagy Nordaunak, de akik
pánikszertelen, behunyt szemmel és süket fü-
lekkel menekültek a probléma elől, akiknek
legalább is egy generáció óta asszimilált
orra ingerülten védekezett a gettó-szagtól —
ezek egészen biztosan maguk a zsidók vol-

tak.
Szinhely kis német egyetemi város. Dr Leo
Kohn, a matematika egyetemi magántanára,
beleszeret Moser kereskedelmi tanácsos leá-
nyába, Krisztinába. Dr Leo Kohn régen
egyetemi rendes tanár lehetne — ha ki-
keresztelkedne. Moser titkos tanácsos — bár
semmiképpen nem kellemes neki dr Kohn,
mint vő, de látja gyermeke ragaszkodását,
színtén ilyen alternatíva elé állítja: ősei
hitének megtagadása és nevének „germani-
zálása”. Dr Kohn mélységesen szereti a
lányt, de — gerinces ember és jó zsidó.
Moser, aki valaha Mózes és szintén zsidó
volt, amíg bele nem házasodott az előkelő
von Quinke katonatiszti családba már bele-
törődne a házasságba, de most tragikus kon-
fliktusba kerül a családdal és itt a heves
szóváltások közben eszmél rá, hogy őt, a jó
németet és keresztényt, felesége családja
mindvégig a zsidó betolakodónak tekintette.
De nemcsak felesége, két fia (egyik katona-

tiszt), akik — nem lévén még árjatorvény —
színtén százszázalékos németeknek tartják
magukat, szintén elfordulnak tőle és egy
tragikus összetűzés után Károly, a garda-
hadnagy fiu párban megöli dr Kohn-t.

Sem a zsidó nemzeti ébredés első éveit, sem
a mai emigrációs irodalom nem termelték ki
ilyen tökéletes zsidó drámát. Dr Kohn utolsó
szavai: „Talán éppen azért vagyok ebben a
szerencsétlen helyzetben, mert nem mindig
és nem minden egyes zsidó tartotta szem
előtt, hogy az ellenség gyűlölete azt a tisztet
kényszeríti rá, hogy jogszertint képviselőként
álljon ki egész népéért”. Ezek azavak, hogy
újra Herzl idézzem: „telve vannak törté-
nelemmel és a jelenlét és olyan lélekbenar-
kolók, mint maga az igazság”.

A dráma Giszkalay mesteri fordításában
jelent meg Herzl előszavával és Nordau rö-
vid önéletrajzával.
Rosenberg Manci

Ha este...
hűlés kezdődöt és zsihi,
vegyen be azonnal
NEURALGINE JURIST

mutatható zsidó tartalom, még ha a faji jel-
leg ki is csillan néha a hangok közül. A
cionizmus a világ zsidóságát a nemzeti és
népi egység tudatára ébresztette. Megmu-
tatta, hogy nép vagyunk a népek között, saját
gondolataink, érzéseink vannak, melyek —
nem kell sovánknak lenni ezért — különböz-
nek a többi népek hasonló megnyilvánulásai-
tól. A nemzeti művészetünk, a nemzeti mu-
zsikánk a zenei gondolatokkal mást mond,
mint például az olasz, vagy a német művé-
szet. Ha a zsidó zene még nem is tart ott,
ahol az európai műzene a maga évszázados
multjával és tradícióival, mégis már komoly
eredményeket mutathat fel. Ravel, Milhaud,
Krejn, Feinberg, Saminsky, Gnassin, Bloch,
Milner, Engel, Ackron, Stutschewsky, mind
zsidó muzsikuskok, akiknek szímfónikus, zop-
gora, hegedű és vokális műveit ma már az
egész világban játsszák.
A zsidóság, a nagy kultúrnépek egyike,

Iparüzem! Gyár!
Minden német (25% redukción), francia,
angol, magyar, román, stb. folyóirat és
könyv LEPAGEG-nál, Cluj. Kérjen in-
gyen jegyzéket Lepage-tól, Cluj, jelezve,
mely szakma érdekli.

Az Ön arca szebb lesz...

...ha ápolja és táplálja arcbő-
rét. Ude fiatalos és egészséges
feint-t biztosít a mindennapos
masszázs, amelyet mindenki sa-
ját maga végezhet, az arc zong-
orázó mozdulatokkal való
ütögetésével. A masszázshoz
használnunk Richard Hudnut
Three Flowers Skin and Tissue
specialis krémet, mert ez rege-
nerálja az arc bőr sejtjeit és to-
nifikálja az epidermist. Hatását
fokozza és kiegészíti a Richard
Hudnut szépségápoló készlet
további négy készítményének
rendszeres használata, amelyek
biztosítják a teljes eredményt.

A Three Flowers szépségá-
polás, a modern nő kozmeti-
kója, mert otthon is elvégez-
hető, egyszerű, nem költséges
és mégis tökéletes.

**RICHARD
HUDNUT**

Three Flowers Beauty Treatment

SCHERG
Őszi újdonságai és különlegességei
férfiöltöny, felöltő, nőikabát,
kosztüm és ruhaszövetek
Plaidek, takarók,
szőnyegek
Gyári lerakat:
CLUJ, Piata Unirii 22.

...sek
...zsvár
...ájában
...helyi-
...nek

...területű olyan
...ok frontja lega-
...zó lehet be nem
...l is, vagy olyan
...alkalmas, amely-
...s frontja van és
...zés révén a szilk-
...vithető. Komoly
...leg tervrajzzal
...gére a kiadóba

Dollárkirályok alkonya

Már csak 75 milliomos van Amerikában

Newyork, október hó. Az amerikai pénzkirályok dollártrónusai az utolsó öt esztendőben hatalmasan meginogtak. A helyzetet mindennél jobban jellemzi Charles M. Schavnakw, az acélkirálynak egy riporter előtt tett kijelentése: — Az Egyesült Államokban nincsenek többé gazdag emberek! Mindnyájan szegények lettünk!

Még azokat is, akik ezt a kijelentést nem vették egészen komolyan, meglepte az amerikai sajtónak az a jelentése, hogy A. G. Lefcourtnek, a felhőkarcoló-királynak a hagyatékában mindössze 2500 dollárt találtak.

Bizonyos, hogy a „tönkrement“ dollárkirályoknak van azért még mit aprítania a levele s hogy a felhőkarcoló-király hagyatéka is nagyobb lenne, ha az örökösösei adó nem lenn oly nagy — Lefcourt valószínűleg még életében elosztotta örökösei közt a hagyatékot! — de azért tény, hogy az utolsó esztendők gazdasági kríziseit az amerikai mammutvagyonok is erősen megéreztek. Ennek a magyarázata igen egyszerű: Az amerikai dollárkirályok mindig részvényekbe fektették a vagyonukat, már pedig az amerikai részvények 1929 óta olyan ingadozásokon mentek keresztül, hogy nem csoda, ha a „leg-erősebb kezek“ sem tudták a maraton tar tani.

Az amerikai kiadóhivatalok statisztikája szerint már csak 75 milliomos van összesen az Egyesült Államokban és összesen csak öt olyan személy, akinek az évi jövedelme az ötmillió dollárt meghaladja. 1930-ban még 160 volt a dollármilliomosok száma, 1929-ben pedig, a nagy tözsdekrach előtt 513.

Öt évvel ezelőtt, az első „elszegényedési periódus“ után a következő volt az amerikai dollármilliomosok ranglistája:

- Henry Ford, hárommilliárd.
- Rockefeller jun. 2330 millió.
- George Baker 560 millió.
- Charles Schwab 350 millió.
- Sidney Mitchell 350 millió.
- Edward Herkness 280 millió.
- Vincent Astor 238 millió.
- Edward Curtis James 196 millió.
- Payne Whitney 195 millió.

Ez a lista azóta minden tekintetben elvesztette érvényességét. A „felső tizenegy“ tagjai valamennyien szegényebbek lettek, talán az egy Morgant kivéve, aki spekulációval — a legnehezebb időkben bairsere játszott — újabb vagyont keresett. Ford és Rockefeller megtartották helyüket a lista élén, a többiek sorrendje megváltozott, csak senki sem tudja, hogy milyen formában. Az adókimutatások nem nyújtanak pontos képet és a mai nyugtalan időkben nehéz pontos becsléssel szolgálni.

A „legfelsőbb tizenegy“ után következő kisebb dollárnagyságok között a gazdasági krízis még súlyosabban pusztított. A milliós s százmilliók urai közül nemegyes teljesen tönkrement. Samuel Insull, akinek neve minden újságolvasó előtt ismeretes görögországi kiadási botránya folytán, a szó legszorosabb értelmében koldusbotra jutott, holott még tíz évvel ezelőtt is 900 millió dollárra becsülték vagyonát s nem is a „legfelső tizenegy“, hanem a „legfelső öt“ közt szerepelt. Ugyancsak teljesen tönkrement Daes tábornok is, a dugszadag csikagói bankár, aki mint Amerika gazdasági szakértője a németországi jótételei szolgáltatásokat szabályozó Dawes-tervezetet kidolgozta. Bankját ugyan szanálta a washingtoni kormány, de Dawes személyes vagyona teljesen eluzott.

Tönkrement Guggenheim is, a rézkirály és súlyos veszteségeket szenvedett a Vanderbilt-család a vasutárszvények átmeneti elértéktelenedése folytán. Ugyancsak a vasutárszvényeken vesztett a fenti lista tagjai közül Harrimann legalább százszázhusz millió dollárt. Eastmann, a Kodak-gyár fő részvényese állítólag nem a veszteségei miatt lett ugyan öngyilkos, de 500 millió vagyonából alig 20 milliója maradt. A dollárkirályok öngyilkossága általában napirendre került az utolsó években. A hátramaradtak ugyan mindig találtak valami „magyarzatot“ ezekre az öngyilkosságokra, azonban a hagyatékuk mindig feltűnően kicsiny volt, ha ugyan — egyáltalán volt.

Általában az utóbbi időben elhunyt dollárkirályok után ritkán maradt komoly vagyon hátra. Az idősebb Rockefellerről ugyan köztudomású volt, hogy vagyonát szétosztotta, amikor 91 éves korában visszavonult, de azért az örökség szerény méretei mindenkit megleptek. Baker, aki az 1932-es ranglistán 560 millióval meg a harmadik helyen volt Ford és Rockefeller jun. mögött, amikor a múlt évben meghalt alig 50 milliót hagyott hozzátartozóira. Julius Rosenwald, az áruház-király 20 millió dollárt hagyott hátra, noha vagyonát még a rossz időkben is 200 millióra becsülték. Igaz, hogy Rosenwald óriási összegeket adott mindig jótékony célra.

A mammutvagyonokra rájár a rud. A dollárkirályok lassan kihalnak. Unokáik talán már csak az operettekből fogják ismerni ezt az emberfajt.

BOGARAK, tücskök, poloskák, szöcskék, legyek és mindenféle rovarok radikálisan kipusztíthatók

EXTRA-KATOL

japán rovarpor által Engros. Dr. H. Saitohszar, Bucureşti, Str. Şelari

Óriási meteorraj zuhant a szibériai őserdőbe

Ötven kilométeres körzetben lángborult a Tunguzka folyó forrásvidéke

Irkutsktól északra, a Jenisei és Léna szibériai folyamok közti vidéken csodálatosan szép légköri tűnemény szemtanúi voltak az ott élő szegény, mindenkitől elhagyott parasztok. Éjszaka egy óraker lángborult az ég és cikázó tüzes vonal hasította ketté az éjszaka sötétjét. Közvetlenül ezután irtózatos detonáció reszkettette meg a vidéket. Nyomában hatalmas vihar keletkezett s ez lesodorta a gyengén épített gerendaházak tetejét. Valahol a távoli erdőben óriási lángcsóva csapott fel. Mintha a poklok nyitak volna meg a szibériai vadon alatt, a lángcsóva vérvörösre festette az eget. Dübörgés reszketett a föld alatt, az égboltra sötét esőfellegek gyülekeztek és pillanat múlva valóságos özvíz indult a magasból. De a dübörgés tovább tartott, a szörnyű zaj több száz kilométer távolságba elhallatszott, a légneműsúly oly erős volt, hogy a patakok kicsaptak medrükből.

Krasznojarszk, a szomoru emlékeztető magyar fogolytábor színhelye, Jenisejszk, Nizsnindijszk és Kirenszk városok lakossága is hallotta a dörgést, dübörgést, amely reggel négy óráig tartott. Ezeket a városokat is végigsöpörte az itéletidő és a hagyományokat tisztelő tunguzok azonnal tudni vélték mi történhetett a közelben. A világűr megint megcsókolta a Földgolyót. A világűr, évtizedek óta mindig csak egy helyen csókolja meg a Földet: ott, ahol a Tunguzka-folyó ered s ahol még jóformán érintetlen a szibériai vadon. Hatalmas meteorraj zuhant ott a talajra, 50 kilométeres körben elpusztította mindent, ami él és lélegzik!

Az eset természetesen élénk mozgalmat idézett elő az orosz természettudósok körében. Az egyetemi tanárok, mihegy megtudták, mi történt Tunguzka és Podkam folyók forrásvidékén: mindenekelőtt elszedték az 1908-as esztendő hasonló szenzációjának fennmaradt iratait és megállapították, hogy a világűr pontos szerelme: huszonkilenc évvel ezelőtt is ugyanazon a helyen bombázta a Földet és körülbelül ugyanazzal az eredménnyel, mint most. Mint akkor is, most is összetörték az irkutski obszervatórium földrengéstani intézetének jelzőkészülékét. Az obszervatórium vezetője, A. V. Voznezenszki ma is

a helyén van és néhány órán belül már tudta, hogy megint baj van a Tunguzkánál. Irkutsktól majdnem egészen pontosan északra, az északi szélesség 61 és a keleti hosszúság 101. fokánál sejtette a lecsapódás helyét akkor is, most is s hogy nem tévedett, azt a nyomban megindított repülőgépes expedíció igazolta.

1908-ban is mindent elkövetett a tudós professzor, hogy utnak indulhasson arra a helyre, ahol állítólag örökös és kedvelt módon érintkezik a földgömbünk a világűr vándorló, kóbor és hazátlan égitesteivel, de akkor nem akadt megfelelő eszköz, mellyel az expedíció átverhetne volna magát a tajga nevé járatlan őserdőn. Csak 1921 és 1922-ben utazhatott oda Voznezenszki és Kulik nevé tantársa és a látvány, ami ott eléjük tárult, négy kötetben maradt fenn az utókor számára ijesztésül.

A most utnak indított három repülőgép utasai azonban órák alatt a helyszínen voltak és a következőkben számolnak be tapasztalataikról:

A Tunguzka és Podkam forrásvidékénél lezuhant és mélyen a talajba ágyazódott meteorok sűrű kénese füstfellegeket bocsátanak ki magukból. A meteorok letarolták az erdőket, a földbe óriási krátereket vájtak, sokezer jávorszarvast megölték, tunguzok telepeit feldúlták és felégették.

A meteorok lezuhanásának helye sík vidék, a Tunguzka felső folyásának és a Csun nevé mellékfolyójának vizválasztója. Ez a síkvidék magas hegyekkel körülvett katlan, melyet valamikor sűrű erdőségek fedtek. Ezek az erdők most mintha le lennének beretvélva. A katlan telistele tűzegekkel, tölcserékekkel és teknőkkel, némelyik kétszáz méter mélységet is elér s a kráterek fenekén apró tavak vize csillog. A tavak vize teljesen élvezhetetlen, mert a meteorokból kiválasztott, kioldott ásványi anyagok mérgező hatásuk.

A tudósok kiszámították, hogy a meteorok egész raja csapódott be a tunguzok földjébe. A meteorok maximális gyorsasága legalább 72 kilométer lehetett másodpercenként. Ha ezt a sebességet összehasonlítjuk a Földgolyó napkörüli száguldásával, ami másodpercenként 30 kilométer: elképzelhetjük, miféle rombolást idéztek elő a meteorok, melyek közül a legkisebbnek súlya is meghaladja a 130 tonnát!

A meteorokat 1600 fok forró gázburkolat vette körül, mikor lecsapódtak. Ezt a gázburkolatot a Föld légkörébe való behatolásnál szedték fel az Égbolt vándorai. Mikor elérték a talajt, felszállottak azt és óriási légörvényt idéztek elő. A gáz meggyulladt és lángrobbantott mindent, ami éghető.

Bár a most lezuhant meteorokhoz lehetetlen volt hozzáférni, annyira forróak maradtak napok múlva is, de nagy munkával mégis sikerült kísérleti anyagot szerezni a meteorok alaktanná robbant testéből. Megállapították, hogy egész seereg, a Földön ismeretlen fém- és sóvegyületek foglaltatik benne. Tizenegy százalék aranyat, nyolc százalék platintát, huszonhét százalék egészen acélkemény vasvegyületet sikerült kiválasztani belőle.

Legérdekesebb a meteor anyagában az a sóvegyület, melynek mérgezési foka még az arzénét is messze túlhaladja.

Hogy a Tunguzka forrásvidékének szenzációja még érthetőbb legyen: Kulik tanár kiszámította, hogy a meteorok odaérkezése egyáltalán nem véletlen. 1908-af megelőzően már 1877-ből is vannak említések a pétervári tudományos akadémiának könyvtárában hasonló természeti katasztrófáról. Ebből joggal lehet következtetni, hogy a Világűr átlagban harminc esztendőnkint látogatja meg egyszer a Földet bombáival.

A DACIA SORSJEGYARUDA A BŐSÉG FORRÁSA

DACIA

E sorsjegyaruda eddigi játékosai megértették a szavak értelmét, sőt érezték is azt nagy nyereségek formájában, amelyeket a DACIA sorsjegyarudától vettek fell.

Most új sorsjáték kezdődik. Ne telejtsen el a DACIA sorsjegyarudához menni, hogy sorsjegyet vásároljon.

DACIA

Economia Cluj, Piata Unirii 28.

A 15. sorsjáték 1. osztályának a húzása NOVEMBER 15.-én

Mely cím: Cluj, Piata Unirii 28.

Az

A Kisintéző se beható vita fenéncia által pok" gyakorlati országs jele Ennek a há hónap leforgó fogják meglat a propaganda munkát előseg Hahiszadtatut" hozzák.

A Masz H jeleggi lefolyt bík az erdőlyt Elsősorban a kiadványok el rendezését, a az allija-segély fogja szolgálni

Az időközbe kezés miatt a de a közeli na falom hatályta az akció.

Dr. Arthur Ha jának

Dr. Arthur az Alapok ügy október 25-től A KIB és az ülést tartottak ülésen dr. Wel tóriumnak elr Sz. elmöke üdv gatóját, ádi alátámasztott Agency politiká mint a jásuv g

Dr. Hantke Lajos kíséreté wish Agency s Giszkalay Ján október 27-én tért vissza Jer

Zadok A.

Napok óta E A. Cheoluche a mi kamara pa tel-avivi polgár sa kapcsán vá olvasóközönség Alapok billitás és kihallgatás elnök-helyettesi terméi és behat diceanu keres Chelouche pont memo.andumba nai keleskedelm mutatva arra a tevé összeg-e, a mi mé-leg akti gyalásainak és hogy a tiltóer visszafogják vo az eddigi évi l emelte fel az A

A KIB októbe te és elfogadta Hanoar összes nöksége Kincs viseletével az is sége alatt fog a Merkáz Hano

A Jom Hanc dolgozása és m Kongr

A Zs. N. Sz. érdeklődésre vá zsidósága a XX vaslat kapcsán tanusit, kong es ra kérte fel a k delegátusokat. tendkívül nagy zajlottak le min

Dr. Marlon E ezideig Temesvá Nagyvárad hel tartott előadást címen és a köze vásárhelyen és löt tartani.

Danzig Hillel vá on, Marosvás Déván tartott D. Handler k beszélt a XX. k Rubin Sándor dientsjén tartot

Az erdélyi cionista közélet eseményei

A Mász Hahisztadru

A Kisintézöbizottság szeptember 16-iki ülésébe beható vita után elhatározta, hogy a konferencia által elfogadott „szervezeti hónapok” gyakorlati megvalósítására bevezti az országos jellegű „Mász Hahisztadru”-akciót. Ennek a határozatnak az értelmében két hónap leforgása alatt központi kiküldöttek fogják megítélni a helyi csoportokat, hogy a propagandatevékenységét és a szervezeti munkát elősegítsék és ugyanakkor a „Mász Hahisztadru” (szervezeti adó) összegét felkötözzék.

A Mász Hahisztadru-kampány országos jellegű lefolytatása igen nagy jelentőséggel bír az erdélyi cionizmus fejlődésére.

Elsősorban a hebraizációs munka, a kulturális előmozdítás, az ifjúsági körök rendezését, a hahsara-telepek támogatását, az allija-segélyezés intézményes megoldását fogja szolgálni ez az anyagi bázis.

Az időközben kiadott ismeretes tiltórendelet miatt a beindítás halasztást szenvedett, de a közeli napokban, amikor a gyűjtési terv hatálytalansága várható, kezdetét veszi az akció.

Dr. Arthur Hantke, a KH jezsuita főirodájának igazgatója Temesváron

Dr. Arthur Hantke Bukarestből jövet, ahol az Alapok ügyében folytatott tárgyalásokat, október 25-től 27-ig Temesváron tartózkodott. A KIB és az Alapok kuatörümiai együttes ülést tartottak dr. Hantke részvételével. Az ülésen dr. Weiss Arthur, a KH erdélyi kuatörümának elnöke és Reiter Károly a Zs. N. Sz. elnöke üdvözölték a KH jezsuita főirodáját, aki tárgyalásos és számadatokkal alátámasztott beszédben vázolta a Jewish Agency politikai és pénzügyi helyzetét, valamint a jövő gazdasági természeti kérdéseit.

Zadok A. Chelouche Romániában

Napok óta Bukarestben tartózkodik Zadok A. Chelouche a román-palesztinai kereskedelmi kamara palesztinai elnöke, akinek neve tel-avivi polgármesterévé történt megválasztása kapcsán vált ismertté az erdélyi zsidó olvasókörök előtt. Zadok Chelouche az Alapok betiltása miatt látogatott Bukarestbe és kihallgatáson jelent meg Inoulet miniszter-elnök-helyettesnél. Mainescu belügyminiszterrel és beható tárgyalásokat folytatott Berdiceanu kereskedelemügyi alminiszterrel. Chelouche pontos adatokkal alátámasztva memoandumban ismerte a román-palesztinai kereskedelmi kapcsolatok jelentőségét, rámutatva arra a több mint egymilliárd leit kitevő összegre, mellyel a román külkereskedelmi miniszter Palesztinával szemben. Tárgyalásainak és közbenjárásának köszönhető, hogy a tiltórendelet miatt a közeli napokban visszafogják vonni és hogy a Banca Nationala az eddigi évi 12.000 fontról évi 24.000 fontra emelte fel az Alapok kiutalási engedélyét.

A Jom Hanoar

A KIB október 28-iki ülésén tudomásul vette és elfogadta a Kolozsváron megtartott Jom Hanoar összes határozatait. A Zs. N. Sz. elnöksége Kincs Lipótot bízta meg a KIB képviselével az ifjúsági központban és elnöksége alatt fog a közeli napokban megalakulni a Merkáz Hanoar.

A Jom Hanoar többi határozatainak feldolgozása és megvalósítása folyamatban van.

Kongresszusi beszámoló

A Zs. N. Sz. vezetősége arra a rendkívül érdeklődésre való tekintettel, melyet Erdély zsidósága a XX. kongresszussal és a Peel-javaslat kapcsán előlított új helyzettel szemben tanúsított kongresszusi beszámoló megvalósítására kérte fel a kongresszuson résztvevő erdélyi delegátusokat. A kongresszusi beszámoló rendkívül nagy érdeklődés és sikeres jegyében zajlottak le mindent.

Dr. Marton Ernő a Zs. N. Sz. felkérésére ezideig Temesvár, Lugos, Arad, Szatmár, Nagyvárad helyi csoportjainak rendezésében tartott előadást „Miért szavaztam igennel?” címen és a közeli hetekben Marosvásárhelyen és Gyulafehérváron fog beszámolót tartani.

Danzig Hillel Máramarosigeten, Kolozsváron, Marosvásárhelyen, Gyulafehérváron és Déván tartott kongresszusi beszámolót.

D. Handler Rudolfné Nagyszentmiklóson beszélt a XX. kongresszusról. Fried Miksa és Rubin Sándor a temesvári helyi csoport dientsjén tartottak kongresszusi ismertetést,

melyet vita követett. Fried Miksa kongresszusi beszámolóját Hátszegen is megismételték.

A lippai helyi csoport közgyűlése

Október 24-én tartotta meg a lippai cionista helyi csoport tisztújító közgyűlést, melyen a Zs. N. Sz.-et Dr. Mózes László képviselte.

December folyamán Delbos francia külügyminiszter ellátogat a kisantant fővárosaiba

PÁRIZS, november 6. A Havas érte sülése szerint az a hír, amely szerint Delbos ellátogatna december folyamán a kisantant-államok fővárosaiba és Varsóba, egyezik a külügyminiszter tervével, de hivatalos körök szerint talán korai a körül időpontjáról beszélni.

Vasárnap délután az „Ojcer”, este „Szinház lángokban”

Vasárnap este bucsuznak fölünk Sidy Thalék

Új, november 6. Vasárnap délután pontban négy órai kezdettel játszik Sidy Thalék a hatalmas sikerű Ojcert, míg este kilencor a Színház lángokban című hatalmas revüt fogják bemutatni, amelyben bucsuzni fognak Kolozsvár közönségétől.

A darabot Jozsef Sternberg írta és Max Halm komponálta a zenéjét. Kacagató, üdítő, bufelejto, értékes revü, a legpompásabb szatírival. A darabnak országsszerte óriási sikere volt.

Sziriából kiutasították a muftit

Jeruzsálem, november 6. Damaszkusz-ból jelentik, hogy a főmuftit, aki eddig Beyrutban tartózkodott, kiutasították Sziriából a francia hatóságok. A muftinak legkésőbb vasárnap estig el kell hagynia a francia mandátárius területet. Hír szerint a mufti és a többi számuított palesztinai arab vezetők Bagdadba kaptak meghívást Ghazi iraki királytól.

London, november 6. A Reuter jelentése szerint az angol és francia kormány reprezentánsai között bizalmas tárgyalások folynak abban az irányban, hogy együttesen lépjenek fel a fennhatóságuk alatt álló területeken szított agitáció ellen. Ugyanis nemcsak az angol hatóságoknak kell megküzdniük az arab terrorral, ha-

nem a sziriai francia közegek is nehézségekkel küzdenek az arab lakosság körében szított nyugtalanság miatt. Nem kétséges, hogy külső erők mozgadják a közelkeleti országokban dúló agitációt és a londoni és párizsi kormány bizalmas megfigyeléseket eszközöltet az angol- és francia-ellenes arab-mozgalmak fölött, amelyeket külső erők szítanak.

Jeruzsálemi jelentés szerint ma délelőtt sorozatos letartóztatásokat és házkutatásokat eszközöltek a hatóságok egy arab faluban, ahol néhány nappal ezelőtt meggyilkoltak két angol katonát és elbujtak a tettesek. A hatósági eljárás során egy arabot megölték, egyet megsebesítettek.

Aláírták és közzétették a lengyel-német kisebbségi szerződést

A szerződés úgy a németország lengyelek, mint a lengyelországi németek számára a legmesszebbm-nó kisebbségi jogokat biztosítja

Varsó, november 6. Tegnap délelőtt közé a óriási feltűnést keltő német-lengyel kisebbségi szerződés szövegét, mely a nemzetközi sajtó véleménye szerint példát mutat egész Európának. A közzététel a szerződés fontosságára való tekintettel államfői nyilatkozatokkal fűszerezett ünnepélyességgel történt meg. Hitler a berlini lengyel, Moscicky a varsói német követet fogadta és annak a reményének adott kifejezést, hogy a most megtett lépés a európai általános lelki kiengesztelés első foka, melyet minden kisebbségi problémával nehezített államnak követnie kell. A szerződés főbb pontjainak a következőképpen hangzik:

A német és lengyel kormányok az általános békevágy szolgálatában közös akarral, a kölcsönösség legszigorubb szemelölt tartásával a következő megállapodást kötötték. 1. Kölcsönös megbecsülésből fakadó elhatározással távol tartanak minden olyan lehetőséget, mely a lengyel, vagy német kisebbségre akár látszólag is nyomást gyakorolna.

2. A lengyel és német kisebbségeknek teljes joguk van nyelvük szabad használatára, amiből semmi hátrányuk sem származhatik.

3. Kulturális, iskolai és vallási intézmények autonómiát élveznek.

4. Templomi és egyházközségi organizációk zavartalanul folytathatják működésüket.

5. Egyenjogú választópolgárok, kiknek állás, közhivatalok, állami munkakörök betöltésénél nemzetiségük akadályt nem képezhet.

6. Ez a megállapodás nem érinti a danzigi kérdést.

A Völkischer Beobachter szerint ez az első, becsületes lépés ezen a sokat vitatott probléma-területen és remélni kell, hogy más államok is követni fogják.

Danzig, november 6. (Rador.) A lapok szerint Hitler, Göring és Göbbels rövidesen Danzigba érkeznek. A látogatás azért nyer halasztást, mert az a mérnök, aki Mussolini berlini látogatása alkalmával a város felbomlását végezte, rövidesen a német fővárosba érkezik.

Letartóztatták a palesztinai hatóságok a két jeruzsálemi angol katonát gyilkosait

Jeruzsálem, november 6. Rendőrökük ayomra vezették a hatóságokat a két angol katonát gyilkosait ellen beindított nyomozás során. A rendőrökük egészen Siloan faluig vezették a katonaságot, amely a falut azonnal körül fogta. Az egyik házban letartóztatták a gyilkosokat, míg másik három házban nagymennyiségű lőszert és puskaport találtak. Az egyik ház tulajdonosa menekülni próbált, mire utána lőttek és megsebesítették.

ELIDA-ADOMA

D. HERCEGNŐ

Napoleon idejének egyik leghíresebb divat-dámája, cipőit természetesen Cop-nál, a nagy művésznél, Párizs híres cipészénél rendelte. Megalkotta részére élete mesterművét, — egy pár topánkát; fekete atlaszból, pergament vékonyságu talppal. Amikor a szép asszony ezekben a gyönyörűen kiállított cipőkben a Jardin des Tuilleries-ben sétált, ezek a szó szoros értelmében széjjelmentek. Dühösen küldötte el egyik küldöncét a másik után a szerencsétlen Cop-hoz. Cop megérkezett, megvizsgálta a széjjelrombolt mesterművet és fölülesen mosolygott: „Hercegnő — mondá — csodálkozva kell megállapítanom, hogy ezen topánkákat sétálásra használták. Ilyen profán célra ezek mindenesetre nem készültek”.

Ami az ELIDA nevet viseli, az még a legigényesebb embernek sem okoz soha csalódást.

ELIDA
SAVONS, SHAMPOOS, CREMES

Hogyan festene egy nemzeti parasztpárti kormány

Bucuresti, november 6. Egyes nemzeti parasztpárti körök rendületlenül hisznek a párt hatalomra hívásában. Ezekben a körökben már kormánylista is forog közkézben, amelyet az érdekesség kedvéért az alábbiakban ismertetünk:

- Miniszterelnök: Mihaleche.
- Helyettes miniszterelnök és földművelésügyi miniszter: dr. Lupu.
- Belügyminiszter: Mihai Popovici.
- Pénzügyminiszter: Madgearu.
- Külügyminiszter: Mironescu vagy Guski.
- Közülatástügyi miniszter: Andrei.
- Kultuszminiszter: Valer Moldovan.
- Munkaügyi miniszter: Radulescu-Mehedint.
- Igazságügyminiszter: Potarca.
- Közlekedésügyi miniszter: Armand Calb-nescu.

Egészségügyi miniszter: Mezincescu. Ipar és kereskedelem: Victor Deleu. Propagandaminiszter: Bocu Sever. Az alminiszterek között Gafencu, Rales, Chelmegeanu és Ioan Pop nevei szerepelnek. A kamara elnökévé Costachescu professzort kinevezték.

Leszavaztatják a lembergi egyetem diákjait a gettópadok ügyében

Varsó, november 6. A lembergi egyetem rektora elhatározta, hogy a gettópadok kérdését az egyetem összes hallgatói bevonásával rendezendő szavazás útján fogja eldönteni. Az egyetem összes hallgatói kötelesek november 6-10-ike között írásban közölni a rektorátussal véleményüket arra nézve, egy a gettópadok fentartandók-e vagy sem. Végleges döntést a rektor a szavazás eredményének ismertetése után fog hozni.

..Az izletes diéta szakácskönyve. Irta: Kovács I. országos diétikai konyhamester. Szakorvosok által átnézve és ajánlva. Minden betegség és diéta számára kidolgozott receptekkel 191 lei Lepagenál Cluj. Postán utánvéttel. — Kéje az új könyvek jegyzékét.

SPORT

Ma délután Kolozsváron: Viktoria—Jiul

Hétfőn délután fél 2 órakor:
FC Rapid—Victoria

Cluj, november 6. (Az Uj Kelet tud.) A Nemzeti Bajnokság küzdelme során, három hét után végre Kolozsvármak is jutott a bajnoki programból: ma délután a Viktoria—Jiul mérkőzés kerül előtérbe. A régi, ki-próbált tudású kolozsvári csapatnak, a nemzeti bajnokságba bejött újoncok egyik leg-szimpatikusabb együttese, a Jiul lesz az ellenfele. A két csapat találkozája, kétség-telen, érdekes és szép játékot ígér. A Victoria csapata a Rapid ellen győztes felállítás-ban játszik: Munteanu, Felecan III—Felecan I, Chendrea—Pál—Nistor, Pop—Szántai—Cocuban—Felecan—Capusan. A Jiul minden valószínűség szerint így játszik: Emeric, Medve—Favicsik, Radu—Szilke—Soovran, Golgoti—Takács—Medve—Bulea—Vijdea. A mérkőzés délután 3 órakor kezdődik. V. Braida vezetése mellett.

A mai részletes kolozsvári labda-gugó program
A Viktoria—Jiul mérkőzésen kívül igen gazdag a mai kolozsvári labdarugóprogram, amelynek során a Haggibbor futbalcsapata az Echo együttesével játszik. A részletes program a következő:

Nagypálya. Dél előtt 9 órakor Viktoria—Unirea ifj. bajnoki, bíró Horea Gh. 11 órakor Ariesul—KAC C) ligamérkőzés. Délután 1 órakor Unirea—Napoca I. oszt. bajnoki, bíró Almasan Joan. 3 órakor Jiul—Victoria A) ligamérkőzés.

Kispálya. Dél előtt 9 órakor KMSC—Napoca ifj. bajnoki, bíró Hamar Andrei. 11 órakor Echo—Haggibbor I. oszt. bajnoki, bíró Huza V. Délután 1 órakor KMSC—Reununea I. oszt. bajnoki, bíró dr. Pascu.

Haggibbor-pálya. Dél előtt 9 órakor Vas-öntöde—Echo ifj. bajnoki, bíró dr. Magda V. 11 órakor Vasöntöde—Avram Iancu I. oszt. bajnoki, bíró Bernstein.

Hétfőn délután, mint azt már közöltük, a Nagybanányról visszatérő FC Rapid barátságos mérkőzést játszik Kolozsváron a Viktoria együttesével. A mérkőzés délután fél 2 óra-kor kezdődik.

A Societatea Telefoane Cluj új Telefon-könyvet készít elő

A cluji telefontársaság f. év decem-ber hó utolsó napjaiban az előfizetők részére kiad egy új telefonkönyvet. A társaság tudomására hozza mind-azoknak, akik telefont óhajtanak fel-szereltetni, ha f. év december elsejéig befizetik a felszerelési díjakat, meg-jelennek az új telefonkönyvben. Azok az előfizetők, akik változtatni akarnak a könyvben, forduljanak a helybeli telefontársasághoz.

A vásárhelyi Makkabi is indul a Haggibbor vívóversenyen

Cluj, november 6. (Az Uj Kelet tud.) A Haggibbor folyó hó 20 és 21. napjain rendezi meg országos vívóversenyét, amelyek első fordulóját képezik a Herczeg-kupa mérkőzéseknek. A Haggibbor vívószerkeztője elő-zetes meghívóit megküldötte a társegyesü-leteknek és ezek közül a marosvásárhelyi Makkabi azonnal közölte, hogy több vívójá-val fogja képviseltetni magát. A Makkabi közölte azt is, hogy néhány versenyzőjét sze-retné a Herczeg-kupa versenyek előtt bekü-ldeni Kolozsvárra, hogy ismereteiket itt gyarapítsák. A Haggibbor örömmel közölte, hogy e tekintetben rendelkezésre áll a test-vérgyesületnek, szívesen tartanak közös ed-zést a vásárhelyiekkel és mestere, Mózes Jenő révén díjtalan oktatásban részesíti a vásár-helyi zsidó vívókat.

A Haggibbor-vívók különben serényen dol-goznak és hétfőn, november 8-án este házi-versenyt rendeznek a Calea Marechal Foch 10 szám alatti terebben. A házi versenyre, amely a következő számokból fog állani: női tör, férfi kard, férfi kard, a szakosztály szí-vesen látja az érdeklődőket. A verseny kez-dete este 7 órakor lesz.

Uj sportág: ejtőernyős ugrás. A sísport rajongóinak nagy része irigyen tekintette eddig a sánccugrók bravurját s ha a porhávon vígan is száguldoztak fatalpákon, az ugrás-hoz már nem futotta a — bátorságból... Bécsben, dr. Thirring egyetemi tanár, a ki-váló sportférfi, hosszas kísérletezés után új sportágat teremtett. Az új sportág művelé-sénél a sifutó pelerinszerű ruhája és a karjai közé mintegy másfél méternyi vitorla-vászon feszítődik, amelynek segítségével a közepes tudású sifutó is élvezheti a 40—50 kilométeres leszállás sebességének örömeit. Ez a felszerelés a siugrásban is nagyszerűen alkalmazható. Ha ugyanis a siugró összeszo-rított karokkal, tehát a vitorlavászon szár-nyát magához szorítva siklik le és csak a levegőben lebegve bontja ki a szárnyát, ak-kor száz méteren jóval távolabbra érhet föl-de.

— El akarják távolítani Luchide főitkárt a labdarugószövetségtől, Bucurestiből jelen-tik: A labdarugószövetségben dúló állapotok egyik legfrissebb hajtása: az elnök által

maga köré kreált „okkult erők“ azon fára-doznak, hogy Luchide szövetségi főitkárt állásától felemelték és az ügyek viteleit ke-zébe kivégyék. Előbb azzal kísérleteztek, hogy a válogató kapitányi tisztségét bízzák rá és ennek a révén mentseik fel főitkári mi-nőségétől. Míntogy azonban Luchide a fel-ajánlott tisztséget nem vállalta el, a labda-rugószövetség eddig sötétben bujkáló nyíltan fordultak Luchide ellen. Nem kétséges, hogy a Luchide ellen indított kampány mögött is Tilea dr. elnök áll és ez egyik újabb fejezete annak a törekvésnek, amely a labdarugószö-vetséget a Tilea által képviselt politika szol-gálatába kívánja állítani.

RÁDIÓ-MŰSOR

Vasárnap, november 7.

Bucuresti. 7.30: Torna, vidám zene, hang-lemezsek, orvosi tanácsadó, szakelőadás, hí-rek. 9.55: Istentisztelet. 13: Déli zene. Sport. Hírek. 15.10: Zenekar, hírek. 15.45: Előadás. 18.02: Katonazenekar. 19.10: Hangverseny, előadás, sporteredmények. 20: Erdélyi zene-szerzők hangversenye. Utána A. Pop Martian rádiójátéka, szórakoztató zene. 22.10: Éjjeli hangverseny, szórakoztató zene. sportered-mények.

Budapest. 9.30: Hírek. 11: Egyházi szent-beszéd, ének. 13.30: Déli zene. 15: Hang-lemezsek, előadás. 16.50: Szalonzene. Utána hanglemezsek. 19: Előadás, cigányzene, költe-mények, sport. 21.05: Zenei közvetítés Bécs-ből, sporthírek. 23.15: Énekhangverseny. — Kávéházi zene, külföldi hírek.

Hétfő, november 8.

Bucuresti. 7.30: Torna, vidám zene, hang-lemezsek, orvosi tanácsadó, szakelőadás, hí-rek. 13: Közművelődési műsor, utána zene, hírek. 15: Külföldi hírek. 18.02: Szórakoztató zene, hírek. 19.55: Előadás. 20.10: Szórako-ztató zene. 21: Közgazdasági előadás, rádió-zenekar. 22.45: Vendéglői zene, francia és németnyelvű hírek.

Budapest. 7.45: Torna, 11: Hírek, előadás. 13.05: Hegedűverseny. 14.30: Balalajksze-nekar. 17.45: Hírek, énekszámok, cigányzene. 19: Előadás, hanglemezsek, mesék. 21.10: Fil-harmónikus zenekar. 23.25: Cigányzene, né-metnyelvű hírek, majd jazz.

Sidy Thal

művészszínháza előadásában
A tegnapi nagy siker után
Ma, vasárnap délután pontosan 4 órakor:

A kincs A színház lángokban

Grandiózus humoros revü kerül színre. Pazar díszletek! Látványos kiállítás!

Figyelem!

Megnyitottam virágüzletemet. Elsősztályu munka, pontos kiszolgálás és kedvező árak. Szíves pártfogásukat kéri GYÖRKI SÁNDOR. Florária „San Remo“ Bdul Brătianu 38. Colț cu C. A. Rosetti) BUCURESTI.

Erdélyiek figyelmébe!

A Hitachdut Aviva-Barisszia-Habonim Nőszíntja a kifürkészhetetlen végzet akarataival szemben tehetetlen fájdalommal tudatja, hogy

Grün Sámuel

szervezetünk hatégyi zákén-társad almának hűséges tagja, a dolgozó Erec Jiszrael rajongója, chaluc mozgalomunk és hatégyi hachsara-telepünk legálidozatkészebb harcosa és védelmezője, dolgos és termékeny életének 55. esztendőjében váratlanul elhúnyt.

Munkássága példakép fog elő ttünk lebegni.
Emlékét kegyelettel fogjuk őrizni.
Temesvár, 5698 Chesvan hó.

Gyomorégés,

gyomor- bél, máj, epegörcsök, ideges gyomor-bajok, ideges állapotok, álmat-lanság, szédülés, emésztési zavarokkal járó fejfájás, hányingernél a világhírű amerikai Gastro D.-vel elért eredmé-nyeit, a bécsi „Rockefeller“ intézetben (Childis Spital) végzett hosszú kísér-letek után a „Wiener Medizinische Wochenschrift“ hosszú cikkben mel-tatta.

„Gastro D.“ kapható gyógyszerár-krakban és drogeriákban, vagy megren-delhető 135 lej utánvét mellett Császár E. gyógyszerárában, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

APRÓ HIRDETÉSEK

Román-német levelező állást keres délután-ra, esetleg óralevezést vállal. Cimeket a ki-adóba kér.

A Mussa hölgyfodrász cégnél nagy árked-vezmény rövid ideig. Használja fel a kedvező alkalmat. Villanydololálás (d. e. fél 10-ig és d. u. 4-ig) 200 leitől, hajfestés 180 leitől, szőkítés, javítás 95 leitől, vizondolálás 25 leitől, vasondolálás 20 leitől, hajvágás 20 leitől.

Híztott élőponty megrendelhető Weisz Mő-zesnél. Str. Vladimirescu 6. Telefon 16-48.

Fogorvos fogtechnikus társat keres, ki-nek Clujon fogászati felszerelése van. Cim a kiadóban.

Megbízhatóan ort. kóser koszt,

izletes, tiszta, szolid áron kapható:
FEDER ABRAHAM Sibiu-Nagyszében,
Str. Margareta 8. I. emelet.

Orvos-kosmetikai rendelő Cluj centrumá-ban, első emleüen képzett kosmetikusnőnek átadó. Cim a kiadóban.

Vasszakmában képzett fűszerszakmában jártas fiatal segéd tartós állást keres. „Sze-rény“ jellegre a kiadó továbbít.

Butofozott szoba fűrdőszobahaszználattal ki-adó. Abatele Zavoral 2/b. (Óvár.)

Ridikülkeket szakmában jártas önálló se-géd azonnal felvétetik. Weisz, Satumare, Str. Teofil Dragos 25.

Suche intelligentes Kinderfraulein mit langjähriger Praxis zu dreijähriges Mädchen. Friedmann, Oradea, Str. Iorga 21.

Jobb izr. nő, önállóan főz, diétásan is. ál-lást keres vidékre is. Schwarcz Lóri Cluj, Str. Grigorescu 8/a.

Fiatal házaspár keres megbízható, önállóan főzni tudó zsidó szakácsnőt. Ing. Keszner Géza, Sighet.

Butofasztalos segédet felvesz Ioan Spitz Bucuresti, Călărăsilor 252.

Tanárnő, latin, görög órákat ad, jutányosan vállalja gyermekek korrepetálását biztos si-kerrel. Cim a kiadóban.

Női fodrászüzlethez teljes felszereléssel és megfelelő szakértelemmel tá-s kerestetik. Vil-lanyondoláló gép szükséges. Leveleket „Idea-lis társulás“ jellegre a kiadóba kérek.

כ"ה
עס וירד געווכט אין בחור'ן חורה ו"ש
מנעוריו גוטע בעל חסילה, דער פערבונדען
מיט איינעם שידוך, אינען שו"ב פאסטען אין
אינער גרעסערן ארטיה. קהלה אלס נדן בעקאמ-
מען זאל.

אינפארמאציען ערטיילט:
אנטראגע וינד צו ריכטען אן:
Farkas Lipót, Lopus.

Oberrabbiner
Freund I. Reghin

STEIN-féle ort. kóser vendéglő Nagyvárdon

Str. N. Iorga (voit Zoldia ucca) 19. Országszerte ellamart kitűnő konyha, szolid árak, figyelmes kiszolgálás.

Erdélyi vezető állarnis, az utolsó kőszedeg kedvenc találkozóhelye. ארטעה. כשר

HIREK

Mihály nagyvajda névnapja. Hétfőn, november 8-án ünnepli az ország Mihály nagyvajda névnapját. Ebből az alkalomból a Ferdinánd uti kongresszusi templomban délelőtt tizenegy órakor ünnepi istentisztelet tartanak, amelyre az előjáróság a hitközség t. tagjait minél nagyobb számban való megjelenésére kéri.

Radu Trimescu az olasz tengerészeti miniszter ebédjén. Rómából jelentik: Radu Trimescu légügyi és tengerészeti miniszter tegnap délelőtt Cavagnari tengerészeti miniszter ebédjén, este pedig a Valle tábormunka alkalmából Szófer Hermann gyárvárosi ort. főrabbi tartott gondolatokban igen gazdag, tanulságos beszédet, melyben Kohn Hugó személyét méltatta, aki a modern szellem mellett is az ősi hagyományokhoz hűségesen ragaszkodó zsidó férfit személyesíti meg. Utána Friedmann Ferenc, az ort. hitközség elnöke tartott igen magasnyelvű beszédet, majd dr. Weisz Arthur, a KH országos kuzatóriumának elnöke beszélt a tőle megszokott lelkesedéssel a zsidó férfiu mindig nehéz utjáról és a reáruháló súlyos feladatokról. Taub Ábrahám zsidó liceumi tanár felszólalása után a késő délutáni órákban zárult ez a szép brit-milla ünnepély.

Keramiak Vitronál

Schlosser, Goldscheider stb.

Monacóban sem lehet többé kémkedni Franciaország kárára. Monte Carlo-ból jelentik: Monaco hercege tövénvendéletet adott ki, amely súlyos börtön- és pénzbüntetést helyez kilátásba a Monaco és Franciaország kárára elkövetett kémkedés tettesei számára.

Roosevelt elnök nagyobbik fia a katolikus ifjúság kongresszusán. Csikágóból jelentik: James Roosevelt, az elnök nagyobbik fia apja képviseletében megjelent a katolikus ifjúság kongresszusán és Mundelein püspök vendége volt. James Roosevelt apja nevében fel is szólalt a kongresszuson és méltatta a demokrácia és pacifizmus vallás-szabadságát.

Halálozás. Má-amarossziget kecskedő-társadalmát újabb csapás érte Schréter László és köztisztviselői örvendő tevénytény nagykereskedő halálával. Az elhunyt, aki 72 éves korát ért el, alig négy héttel ezelőtt vesztette el édesapját. A legutolsó napokig teljes egészségre örvendett és tevénytény részt vett a gazdasági életben. Szigorúan hittű, jótékonykodó, becsületes kecskedő volt, akit széles körben ismertek. Általános részvét mellett helyezték őt nyugalomra. Halálát nagykiterjedésű családja gyászolja.

Orvosi hír. Dr. Lasz Gyula a szatmári zsidó kórház sebészfőnöke a szatmári Str. Filipescu 22 sz. alatti lakásán megkezdte. Rendel sebészeti betegeknek d. u. 3-5-ig. Telefon 2-12.

Családi ünnepély. Igazi, bensőséges házi-ünnepély keretében tartotta meg az emult szerdán délelőtt Kohn Hugó ismert temesvári gyárparos, a „Progres“ céggyár fiatal tulajdonosa újszülött Aser nevű fiának brit-milláját. Ez a tradicionális zsidó ünnepély éppen Kohn Hugó személyére való tekintettel túlnőtt a szűk családi kereteken és a helybeli cionista és zsidó közélet minden számottevő reprezentánsát ott láttuk a brit-millán. A brit-milla ceremóniája után a szokásos lekoma alkalmából Szófer Hermann gyárvárosi ort. főrabbi tartott gondolatokban igen gazdag, tanulságos beszédet, melyben Kohn Hugó személyét méltatta, aki a modern szellem mellett is az ősi hagyományokhoz hűségesen ragaszkodó zsidó férfit személyesíti meg. Utána Friedmann Ferenc, az ort. hitközség elnöke tartott igen magasnyelvű beszédet, majd dr. Weisz Arthur, a KH országos kuzatóriumának elnöke beszélt a tőle megszokott lelkesedéssel a zsidó férfiu mindig nehéz utjáról és a reáruháló súlyos feladatokról. Taub Ábrahám zsidó liceumi tanár felszólalása után a késő délutáni órákban zárult ez a szép brit-milla ünnepély.

Márkás porcelánok Vitronal

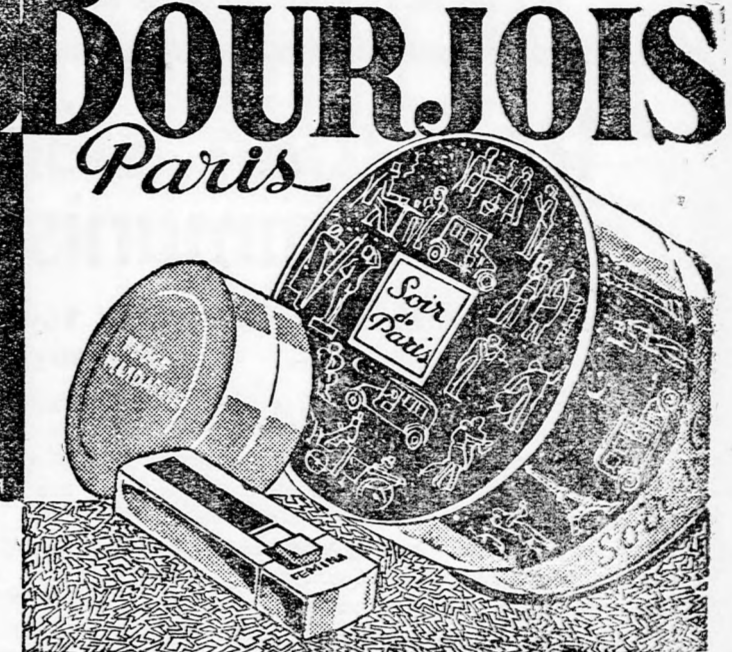
Időprognózis. Emelkedő légnyomás, derülő irányzatú felhőzet, északkelet felől délnyugati irányban, enyhe keleti szél, erősebb a tengerparton és délen, esők az ország délnyugati részeiben, csökkenő hőmérséklet. Ma délelőtt a fővárosban 12 fokot mértek.

Dugulás és a fanyeres bántalmak, különféle gyomor- és bélzavarok, máj- és lépduzzadás, a has állandó puffadtsága és a rekeszizom gyakori feltejtődése, hát- és derekfájás ellen a rég bevált természetes „Ferenc József“ keseez, kisebb adagokban elosztva, naponta többször bevéve, hathatós segítséget nyújt. Kérdezze meg orvosát.

Meggyilkolta sógorát kétezer lejért egy máramarosi gazda. Sziget-őri jelentik: Megrendítő családi dráma játszódott le a máramarosi Petrova községben. Gaborean Ion módos gazda az uccán találkozott leonidai sógorával, Petrovai Gheorgeval, akivel szemben már régóta egy kétezer lejes követelése volt. Gaborean követelte a pénzt. A két sógor között heves szóváltás keletkezett. A vita anynyira elfajult, hogy Gaborean kést kántott elő és azt oly szerencsétlenül döfte sógora ballába, hogy annak föltörte a fejét. A szerencsétlen ember pillanatok múlva a helyszínen kiszenvedett. A gyilkos gazdát a csendőrség letartóztatta.

ŐRIZZE MEG SZÉPSÉGÉT
PUDER
ÉS UTÁNOZHATATLAN
PASZTELL
ARC FESZTÉK
HASZNÁLATÁVAL

VITRO, CLUJ

Piața Unirii 8.

Mihály vitézfőnök tábormunka Bucarestiben. Bucarestiből jelentik: Le Rond francia tábormunka, aki nagy szerepet játszott a világháborúban és a fegyverszünet után tagja volt a határkijelölő bizottságnak, ma Bucarestbe érkezik és résztvesz a Vitéz Mihály-rend lovagjainak vacsoráján. A tábormunka tagja a lovagrendnek.

Házasság. Davas Klára ügyvédné és Kardos Mihály mérnök a Barisszia Nőszövetségnek, a Zs. N. Sz. kisintézőbizottságának tagja Temesvártól házasságot kötöttek. Minden külön értesítés helyett.

Eljegyzési hírek. Linder Boriska Sátoraljai helyi és Linder Sándor Satumare jegyesek. M. k. é. h.

EGYESÜLETI ÉLET

A Haggibor futballszakosztálya és a zsidó iparosok agmenháza javára vasárnap, f. hó 7-én délután pontosan 5 órai kezdettel műsoros teadélután rendeznek a Regal kávéház tulajdonosai. Kérjük a t. közönség, valamint a zsidó ifjúság, hogy minél számban vegyen részt.

Orgonahangverseny a luteránus templomban. A kolozsvári luteránus templomban kedden, november 9-én este 9 órakor Franz Xav. Dressler orgonaművész hangversenyt ad, amelynek programján Bach, Buxtehude, Cesar Frank, Josef Haas és Liszt Ferenc kompozíciói kerülnek előadásra.

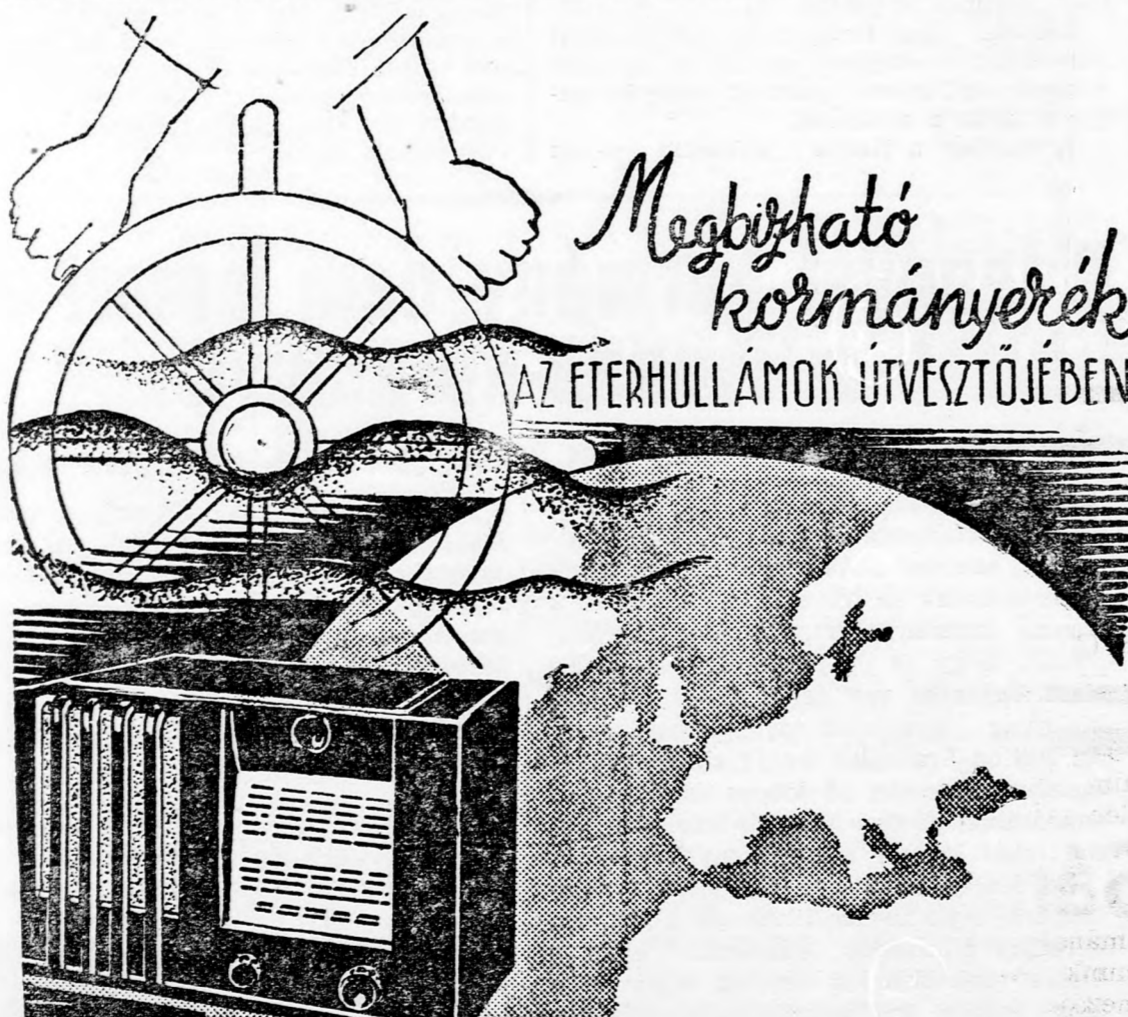
A Goldmark Filharmoniai Társaság értesíti tagjait, hogy holnap, hétfőn este 9 órakor vonós és fuvós összpóbat tart, amelyre a tagok feltétlenül és pontos megjelenését kéri.

Saphir Miklós művészettörténeti tanfolyamának negyedik előadását f. hó 8-án, hétfőn este fél kilenc órai kezdettel tartja az unitárius gimnázium fizika-termében. Tárty: A Renszansz és Leonardo da Vinci.

Vitaestély Marosvásárhelyen Palesztina felosztásának kérdésében. E hó 10-én, szerdán este pontosan 9 órakor a Zsidó Kulturháznál Palesztina felosztásának kérdéséről vitaestélyt rendez a Zs. N. Sz. marosvásárhelyi csoportja. A vitaestély elnöke: Sennensieb Béla, az „igen“ álláspont képviselője: dr. Berner Mór, a „nem“ álláspont képviselője: Tihanyi Dezső. Szavaz: a hallgatóság. Jegyek 19 és 10 lej, plusz bélyeg. Jegyelvét a cionista irodában. (Str. Sft. Gheorghe 2. I. Telefon 369.)

Glomkr stályok Vitro-nál

Móricz Zsigmond legmagyarabb műve, az újabbak közül: A boudog ember (köte 119 lej). Mesteri regénye ez a parasztnak és az általános embernek. „Az asszony beleszólt“ (köte 99 lej) városi regény. „A betyár“ izgalmas, de mélyszántó „Zsivány“ — regény, füzve 132 lej, köte 158 lej, „Komorló“ novellák: 53 lej, „Rab-orozslán“ regény 66 lej Lepagenál, Cluj. Postán utánvétellel. Kérjen teljes jegyzéket Lepagetől.

Megbízható kormányerek
AZ ÉTERHULLÁMOK ÜTVEZTŐJÉBEN

Standard RÁDIO
ARANYSOROZAT 1938
KIS-NAGY RÉSZLETRE

Gyomor-fájdalmak rossz emésztés gyomorerget gyogyit Bullrich-Só
PROBAZKASKO 10-LE-100gr CSOMAG 28-LEI

Korai impotencia

Normális körülmények között az egészséges férfi nemi képességeit teljes egészében megőrzi körülbelül 60-65 éves koráig, de a férfiaságnak teljes vagy részleges időelőtti letűnése rendellenesség, melynek okát keresni kell.

A gyógyszer, mellyel az impotenciát kezeljük, a „Reton“.

A „Reton“ az orvosi klinikákon kipróbált és az Egészségügyi Minisztérium által engedélyezett szer.

Kapható minden gyógyszertárban és drogériában.

Prégés,

... epegörscök, ideges állapotok, álmatlansági zavarokkal küzdelemnél a világhírű... vel elért eredményeképp... intézetben... hosszú kísér... Medizinsche... hosszú cikkben mel...

... ható gyógyszer... kban, vagy megren... vé mellett Császár... an, Bucuresti, Calea...

PRÓ...TÉSEK

...zó állást keres délután... st vállal. Cimeket a ki...

...ász cégnél nagy árked... Használja fel a kedvező...álás (d. e. fél 10-ig és... hajfestés 180 leitől, ...től, vizondolás 25 lei...től, hajvágás 20 leitől.

...grendelhető Weisz Mó...scu 6. Telefon 16-48.

...kúrs társat keres, ki... felszerelése van. Cim...

atónan ort. koszt,

...zolid áron kapható: ... Sibiu-Nagyszében, ...ta 8. I. emelet.

...rendelő Cluj centrumá...pztett kozmetikusnőnek...

...pztett fűszerszakmában...tartós állást keres. „Sze...tó továbbít.

...fűrdőszobahasználatlall ki...l 2/b. (Óvár.)

...mában jártas önálló se...k. Weisz, Satumare, Str.

...tes Kinderfraulein mit...zu dreijähriges Mädchen. Str. Iorga 21.

...lőn főz, diétásan is. Ál...s. Schwarcz Lóri Cluj,

...keres megbízható, önállóan...szakácsnót. Ing. Keszner

...édet felvesz Ioan Spitz...or 252.

...őg órákat ad, jutányosan...kovrepálását biztos si...ban.

...ez teljes felszereléssel és...mmel társ kerestetik. Vil...zükséges. Leveleket „Idea...a kiadóra kérek.

...ב"ה
עס ווירד געווסט אין ב...
מנעוריו גוטע בעל תפיל...
מיט איינעם שידוך אינען...
איבער גרעסערן ארטה קר...
מען זאל.

...אינפארמאציען ערשטלעך...
אנטראגע וירד צו רייכטן...
Farkas Lipót, Lapus.

an...ארטה. כשר

U KELET Legújabb hírek

Nadejdea mea rămâne
Tot colectura
GHEORGHE STANOIU
SUCURSALA CLUJ
PIATA UNIRII 7

Vidékre postautalvánnyal: Cluji fiók: Cluj, P. Unirii 7.

Rómában aláírták a japán-német-olasz kommunistaellenes egyezményt

Német politikai körök szerint védelmi jellege van a szerződésnek. Milyen feltételeket szab Konoye japán miniszterelnök Kínának

Róma, november 6. (Radó). A Chigi-palota Victoria-terében ma délelőtt 11 órakor egyezményt írtak alá, amelynek értelmében Olaszország csatlakozik az 1936 november 25-én Németország és Japán között létrejött kommunistaellenes megegyezéshez és annak szerves részévé válik. Olaszország részéről Galeazzo Ciano külügyminiszter, Németország részéről von Ribbentrop berlini nagykövete és Japán részéről Hotta római nagykövete írta alá a megegyezést, ami után a három diplomata röviden nyilatkozott az aláírt okmány értelméről, aminek nincsenek rejtett céljai és nem irányul senki ellen sem. Ellenkezőleg, nyitva marad minden hatalom számára, amelyik csatlakozni kíván hozzá. A három diplomata azután a Venetia-palotába ment, ahol Mussolini fogadta őket.

A megegyezés így szól:
„Az olasz kormány, a német birodalmi kormány és Japán császári kormánya megállapítva, hogy a kommunista internacionálé továbbra is állandó veszélyt jelent a civilizált világ számára a nyugaton, mint keleten és abban a meggyőződésben, hogy csak a béke és rend fenntartásában érdekeltek összes államok közötti szoros együttműködés vehet gátat és hátráltatja el ezt a veszélyt, valamint tekintetbe véve, hogy Olaszország, amely a fasiszta rendszer bevezetése óta megingathatatlan határozottsággal küzd ilyen veszély ellen és kiküszöbölte a kommunista internacionálé területéről, elhatározta, hogy csatlakozik Németországhoz és Japánhoz a közös ellenség ellen, mivel ezen két országot szintén a kommunista internacionálé elleni védekezés akaratára fűti. Az 1936 november 25-én Berlinben kötött német-japán megegyezés értelmében a következőket határozta el:

1. szakasz: Olaszország belép az 1936 november 25-én kötött egyezménybe,
2. szakasz: Olaszország az egyezmény eredeti aláíróinak tekintetik,
3. szakasz: A jelen megegyezés integráns részét fogja alkotni a fentemlített egyezményeknek,
4. szakasz: A jelenlegi megegyezés olasz, német és japán nyelven fogalmaztatott meg és azonnali érvénybe lép.”

Az 1936 november 25-én kötött megegyezés így szól:

„Megállapítva, hogy a kommunista internacionálé célja a létező államoknak megbomlasztása az összes lehető eszközök, még az erőszak felhasználása által is, abban a meggyőződésben, hogy a nemzetközi kommunista beavatkozás veszélyt jelent nemcsak belső békéjünk, de társadalmi jólétünk is, továbbá magát a békét is fenyegeti, Németország és Japán kormánya megegyeztek abban, hogy kölcsönösen tájékoztatják egymást a kommunista internacionálé működéséről és kiküszöböljék

egymás véleményét a szükséges védekezés érdekében hozandó intézkedések kidolgozásában. A magas szerződő felek ezen megegyezés által felhívják a kommunista internacionálé által fenyegetett többi hatalmat is a megegyezéshez való csatlakozásra.”

A Times berlini tudósítójának jelentése alapján azt a hírt közli, hogy a ma aláírt kelet-olasz-német-japán paktum egyes megfigyelők szerint katonai szövetség formájában van megszerkesztve.

A Stefani diplomáciai szerkesztője az egyezmény aláírásával kapcsolatban megállapítja, hogy Rómában ma Olaszország,

hanem csak a kommunista internacionálé a világ minden sarkában kifejlesztett világorradalmi törekvései ellen. Japán sohasem fogja megengedni a bolsevizmusnak Távol-Keleten való terjeszkedését, Németország Közép-Európában vet gátat a rombolásnak és Olaszország Dél-Európában lengeti a bolsevizmus elleni védekezés zászlaját.

Japán békefeltételei Washingtoni jelentés szerint Katsaiski, a Nichi-Nichi című japán lap tudósítója nyilatkozott az amerikai újságíróknak Konoye herceg japán miniszterelnökkel folytatott megbeszéléséről. Szerinte Japán békefeltételei ezek lennének:

1. Japán nem venne el semmit Kína területéből, de az északkeleti tartományoknak egy államba való tömörülését követelné. Ezen állam biztonságát idegen csapatok segítségével, vagy anélkül látják el.
2. Japán biztosítékot igényelne a kommunista áramlatoknak Kínába való behatolása ellen.
3. Hadmentesített sáv kijelölése a sanghaji koncessziók körül.
4. Gazdasági együttműködés Kína és Japán között és a japánellenes izgatások azonnali megszüntetése.

Katsaiski nem tartja helyesnek a német közvetítést, amennyiben szerinte az Egyesült Államoknak Japánra gyakorolt befolyása nagyobb, mint a németeké.

Egyidejűleg a Reuter jölerjesített német

fejfejás ellen Beretrás parztilla!

Németország és Japán bolsevistaellenes megegyezést kötött. Nagyon fontos politikai és erkölcsi esemény ez, ami a civilizáció védelmét szolgálja a kommunista barbársággal szemben. Ami Olaszországot illeti, emlékeztetni kell arra, hogy a fasiszmus 1919-ben határozott bolsevistaellenes programmal született és hogy a kommunista mozgalmat Olaszországban véglegesen likvidálták a Marcia su Roma által, aminek döntő befolyása volt az európai civilizáció védelmében. A mai aktus Mussolini irányításának megfelelően történt.

„Védelmi” jellege van az egyezménynek

A DNB berlini jelentése szerint német politikai körökben kijelentik, hogy Olaszország csatlakozása a japán-német kommunistaellenes egyezményhez, a rend államainak tömörülését jelentő nemzetközi kommunizmus fenyegető és felforgató tevékenységével szemben. E körök hangsúlyozták, hogy az egyezménynek védelmi jellege van és nem irányul egyetlen országra, vagy népre ellen sem,

A lengyel kormány nem ismeri el a Franco-kormányt

Az angol munkáspárti sajtó éles kampánya Franco elismerése ellen

Mint Párizsból jelentik, a francia sajtó élénken kommentálja azt a hivatalos jelentést, amelyet a Delbos-Eden megbeszélésekről adtak ki. Eszerint az angol és a francia kormány hivatalosan is megállapította, hogy az ibériai félszigeten 40.000 olasz önkéntes van és Ibiát és Malagát kizárólag spanyolok tartják megszállva. Az Action Française megjegyzi, hogy ezzel szemben Valencia 23 idegen és 4 vegyes dandárában 92 ezer külföldi önkéntes harcol, tehát kétszer annyit, mint Franconál.

Londoni jelentés szerint, mialatt a munkáspárti sajtó tovább tiltakozik a „Franco kormány állítólagos elismerése” ellen, a Times vezércikkében ezeket írja: Az a tény, hogy a brit kormány tárgyalásokba bocsátkozott a salamancai kormánnyal, az ügynökök kinevezése arra enged következtetni, hogy a kötetlen megegyezés hasonló lesz ahhoz, amit Franco tábornok Ausztriával, Magyarországgal és Svájjal kötött. A lap szerint a valenciai kormány jövőbeni magatartása attól a befolyástól fog függni, amit a szovjetek gyakorolnak majd rá. Bizonyos madridi oroszbarát tiltetések arra engednek következtetni, hogy ez a befolyás növekvőben van.

Mint Varsóból jelentik, jólétesített lengyel körök szerint nincsen szó róla, hogy

Szalankhinti magy el a haja....

PETROLLEGGER
MAGYARORSZÁGI
MEG SZÜNTETI A KORPAZAST
MEGELŐZI A HAJHULLAST

forrásból kapja a hírt, hogy a japán kormány felételei, amelyek mellett hajlandó lenne beszűntetni az ellenségeskedéseket Kínában, Hitler kancellár kezében vannak.

Ujabb japán csapatok szálltak partira Shanghaijára

A Hangceo öbölben japán csapatok szálltak partira és megkezdték az előnyomulást Shanghai felé. Ez a tény megváltoztatja a shanghai front helyzetét, mert ha újabb japán csapatoknak sikerül előnyomulni ezen a vonalon, úgy a kínaiak kénytelenek lesznek siettetni a Csinag-Csia-Sungkiang vonalra való visszavonulást.

a lengyel kormány elismerje a spanyol nemzetieket. Ezelőtt két hónappal Salamancába és Burgosba utaztak a lengyel kereskedelmi kamarák megbízottjai, hogy rendezzék a spanyol nemzetiekkel zárolt lengyel követeléseket. Minden valószínűség szerint szó van a nemzetiek uralma alatt lévő területtel való kereskedelmi kapcsolatok felvételéről.

HA MÁR GUMMIT akkor csakis a legfinomabb, feltétlenül biztos BRILLIANT

Primeros Gummi

Extra-Primeros és Luxus-Silken-finest minőségűekből.

FRATERNITAS Könyv és Lapkiadó R. T. Nyomdája Cluj, Sireda Baron L. Pop 10. Telefonszám: 18-60.

ÖNYVUKAT

ARANYER OKOZTA FÁJDALMAK azonnal enyhülnek

A Cadum-kenőcsről joggal mondják, hogy csodát tesz. Valóban megszünteti a fájdalmakat és enyhíti az aranyeret. Gyógyító hatása gyors, használatra a lehető legegyszerűbb és legbiztonságosabb. Cadum-kenőcs épen ilyen nélkülözhetetlen minden bőrbetegség kezelésénél. Gyorsan és határozatosan működik. Jó ha állandóan kéznél tart egy doboz Cadum-kenőcsöt!

KÉRJEN CSAKIS VALÓDI CADUM-KENŐCSÖT

Taxa postala plătită în num. No. 224718 929.

Telefon: 18-60
Sireda 110, nr. 10
1000, eg. 224718 929
Havona
12, eg. 224718 929
HETLET a iratásidő eg. 224718 929
Cikkünk ut. 224718 929
Hírre megjelölés

A magyar diaszpóra

Vasárnap kor Magyarországra már felfelé állott a diaszpórában élő Angliában, Franciaországban és a Tiszántúli régióban a miniszterelnöknek tartását hosszú távra a budapesti. Bennünket a megszokott két szobában azért, mert diaszpórában élő eszi a szétszórtas érdeklődéssel jutott nép életm. bizonyos szemp. vetődött százezer olyan galutj életé.

De van egy miatt igen figyelni miniszterelnök szövege. A beszélt, hogy művész, tanár és hirt a magyar szövegben. Mon. lenc nevet sorolt kilenc olyan nevezte iskolából ké. gyan iskolából ké. gyan, művész nyelvet a legna. A miniszterelnök közül pedig négy. Auflra, a világt. gol tudományos. Fülöppe, az ang. portréfestőre, B. dijas fülgyógyás. nánya és Galam. lis konstuktörje. niszterelnök, min. reprezentárisa, felsorolt „magyar. zeti testvérei elő. mefusz klauszusz. ják a kapukat és. zától megszállott. generációt külföld. kergetik. Am. volna, még folyta. ban élő magyar. ban magyar zsid. akiknek jörfése. mert a hivatalos. bezárta előttük. ségét. Beszélhete. Henikről, a béce. tomj rendes tan. gek fillofosáról, v. v. egyetem szöve. jászta volta ma. Vezár Frigyes. tem biológiai po. mellőzések és kel. egyetem feljant. Amstetdamban. Bernben működ. egyetemi hallga. Bródy Károlyról, legnevesebb elmé. ben kémiát előad. Menyhértről, alk. kémia professzo. Szilárd Leórol; E. czos Kornélrol, G. holmi egyetem. hogy csak a legu. sokról tegyük e. De felsorolhatt. elnök azokat a. Amerikában, Ang. a film világában. nevet. Czukor Ad. Sándort, FaKas. duceek és színés. működése révén. tömegek Magyar. Ilyen felsorol. csinálni Magyar. méreget, vajjon. intézményes anti. mel-e Magyarors.